JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS-, EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1860. Zaturdag, 10 Maart. N°. 20.

Hoofd-Bureau. Te *Batavia* bij H. M. VAN DORP; te *Samarang* bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te *Soerabaija* bij LE ROY & Co., te *Pasaruan* bij WEIJERMANS & Co., te *Cheribon* bij BLOK & RUZETTE; te *Tagal* bij Mevr. de Wed. G. M. VAN DORT; te *Soerakarta* bij VELTMAN & Co.; te *Madioen* bij G. A. BOGENRAAD; te *Padang* bij H. R. VAN WIJK, Rzn.; voor de *Buitenbezittingen* bij de Agenten der Stoomschepen van den Heer W. CORES DE VRIES en voor *Nederland* bij J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te Amsterdam.

Prijs per half jaar voor *Batavia* .... *f* 12,50. » » » *Java* .... » 15,—. » » » *Buitenbezittingen* .... » 17,50. » » » *Nederland* .... » 22,50. De betaling geschiedt vooruit.—Brieven franco.	De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.	De prijs der Advertentiën is 50 cents voor de Vijf woorden. Bij eerste of meerdere herhaling 25 » » » » Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behoort een
BIJVOEGSEL.

ADVERTENTIEN

Getrouwd:

MR. R. VAN GOENS
en
S. M. PLUIM MENTZ.

Padang, 2 Maart 1860. (760)

Voorspoedig bevallen van een ZOONTJE, de echtgenoote van

C J. BRAUN.

BANJOEWANGIE, den 10den Februarij 1860. (718)

Op den 10den dezer, is alhier in den ouderdom van [illegible] jaren overleden, *Pauline Eugenie de Siso*, geliefde echtgenoot van

G. A. VAN KESTEREN.

Makassar, 18 Februarij 1860. (729)

Bevallen van eenen ZOON, *S. M. J. Haye*, geboren *Agretti*.

SOERABAIJA, 26 *Februarij* 1860.

Eenige kennisgeving. (790)

Bevallen van een' ZOON *L. H. P. Boon*, geb. *de Sturler*.

PADANG, 27 *Februarij* 1860. (759)

Bevallen van eene DOCHTER, *A. Stuffers*, geb. *Thorp*.

Batavia, den 3den Maart 1860. (746)

Bevallen van eene DOCHTER, *te Niet*, *W. Janssen*.

Batavia, 6 Maart 1860. (732)

Bevallen van eene DOCHTER, *Sara Jacoba van Hoogtracht*, *van Hogezand*.

SAMARANG 8 *Maart* 1860. (766)

Op den 12den Januarij 1860, is plotseling overleden te *'s Gravenhage*, in den ouderdom van 72 jaren, de Heer *Mr. B. G. Rinia van Nauta*, in leven gepensioneerd Indisch-Hoofdambtenaar, Ridder der militaire Willemsorde 3de klasse, diep betreurd door zijne betrekkingen en vele vrienden.

Eenige kennisgave. (782)

Ons middelste en eenig overgeblevene der drie Lievelingen, ons den 30 Julij a. p. geschonken, werd ons heden morgen ontnomen.

Fort de Kock J. CRAMER.
[illegible] Februarij 1860. J. C. CRAMER.
(744) *Dibbits*.

Op den 29 Februarij overleed tot onze diepe droefheid, onze hartelijk geliefde Moeder *Cornelia*, *Sophia*, *Olten*, Weduwe den Heer *C. W. Ebell*, in den ouderdom van bijna 46 jaren.

Batavia, 10 *Maart* 1860. W. F. A. EBELL.
uit aller naam.

De Zaak wordt onder toezigt van eenen deskundigen gecontinueerd. (769)

Op den 2den dezer overleed alhier plotseling in den ouderdom van 54 jaren, *Adriana Cornelia Visser*, weduwe van *Adrianus Hendrik Buddingh*.

Hare kinderen verliezen in haar eene brave, zorgdragende moeder.

Buitenzorg,
6 *Maart* 1860. *Uit aller naam*,
BUDDINGH.
(714)

VENDUTIE

op Maandag den 12den Maart 1860,
wegens vertrek:
ten huize van den Heer

JOHN BLACK,

op Parapattan, (naast de Middelburgsche Apotheek)
door

Gebrs. ROSELJE & Co.,

van eenen zeer netten

INBOEDEL,

bestaande uit:

Massief mahoniehouten CANAPÉS, ARMSTOELEN, VOLTAIRES en een tal van andere gemakkelijke STOELEN, CONSOLES, ronde TAFELS en KNAPEN, allen met marmeren bladen, fraaije KASTEN, PSYCHÉ, BONHEUR du JOUR, ETAGERES, WASCHTAFELS, (alles van mahoniehout.)

IJzeren Ledikanten,

Spiegels, Schilderijen,

LAMPEN, PENDULES, VAZEN, PERZ. TAPIJTEN

FRAAI ZILVERWERK,

Porcelein-, Cristal- en Pleetwerk.

eene voor dit klimaat vervaardigde

PIANINO, etc

Wijders:

Drie spannen goedloopende WAGEN-PAARDEN, en zeer fraai en perfect gedresseerd RIJPAARD, Engelsche ZADELS, een in Engeland vervaardigde ligte COUPÉ, een VIS-à-VIS, een MYLORD, een PALANQUIN, Engelsche TUIGEN, twee fraaije melkgevende KOEBEESTEN, enz.

Op Zondag te bezigtigen. (735)

VENDUTIE

Op Dingsdag den 13den Maart 1860,
wegens vertrek, ten huize van den Heer

W. HESTER,

aan het Koningsplein, Zuidzijde, nabij den weg naar Parapattan, door

Gebrs. ROSELJE & Co.,

van eenen netten en wel onderhouden

INBOEDEL,

bestaande uit:

AMEUBLEMENT,

KASTEN, ETAGÈRES, TOILET DUCHESSE, Zilver en Boeken KASTEN, TAFELS, KNAPEN, SPEELTAFELS, etc., alles van

Massief Mahonijhout,

vervaardigd door

Gebr. Horrix te 's Gravenhage.

wijders:

eene Pianino, Spiegels, Schilderijen, Lampen,

PENDULE, VAZEN, PORCELEIN-, ZILVER-, PLEET-, CRISTAL- en GLASWERK.

IJzeren-Ledikanten, enz.

Voorts: **Een VIS à VIS,**

TWEE MYLORDS,

een PALANQUIN, TUIGEN, DRIE spannen goedloopende

WAGENPAARDEN,

MARTEVANEN, etc.

(736) **Op Zondag te bezigtigen.**

BOEKEN-VENDUTIE

op Dingsdag, den 13 Maart 1860,
des avonds te 7½ uren,
zal de Ondergeteekende op de gewone plaats in de

HARMONIE,
publiek verkoopen:

EENE UITMUNTENDE COLLECTIE

BOEKEN,

in verschillende Talen, waaronder prachtige

Engelsche Plaatwerken,
Duitsche Classici,
(SCHILLER, GöTHE, LESSING, enz.)
fransche geïllustreerde Werken,
enz. ***meest allen keurig gebonden.***

(752) H. M. VAN DORP.

VENDUTIE

op Woensdag den 14den Maart,
zal door

J. SPEET,
Commissionnair,

agerende voor den Chinees **Tan Kanglieuw,** als ***testamentaire Executeur*** van wijlen de Chinesche vrouw **Lim Kimnio,** weduwe van wijlen **Tan Tjoetah,**
verkoopen de

Nalatenschap,

bestaande in:

Kasten, Tafels en ander **Meubilair,**
verder eene groote **hoeveelheid**

PRECIOSA'S,

als:

BRILLANTEN en DIAMANTEN, GOUDEN SELAPA'S, HAARPENNEN met Brillanten, SIRIE DOOZEN, en een

BUIKBAND,

van **Dukaten goud** met de daarbij behoorende **plaat:** het geheel bezet met circa

2000 stuks Diamanten;

alsmede eene hoeveelheid:

GOUDEN EN ZILVEREN SPAANSCHE MATTEN.

Al de goederen kunnen daags voor de Vendutie bezigtigd worden.

Op deze VENDUTIE zal na afloop der verkoop van de *tot den Boedel* behoorende goederen worden verkocht:

20,000 Kadjangmatten en
484 pikols Padang Koffij in een koop.

Het **Sterfhuis** staat in de Chinesche Kamp aan de ***groote Rivier.*** (740)

OP DE VENDUTIE
van Woensdag 14 dezer,
in de Chineesche Kamp,
zal mede worden verkocht:
Een goede Solide

PALANQUIN
met Engelsche Veeren en Patent Assen,
Een span fraaije Sandelwood

WAGENPAARDEN,
en een Span
PLEETETUIGEN.
(777) J. SPEET.

Hout-Vendutie

op Donderdag den 15den Maart 1860,
op het **Heemradenplein,**
door
(788) JOHN PRYCE & Co.

VENDUTIE

op Donderdag 15 Maart,
ten huize van den WelEd. Heer **W. J. Brouwer Senior,** op Goenoeng Saharie achter het Paleis,
door
Gebroeders VEIT,
van een keurig onderhouden Meubilair van
Mahonij en andere Houtsoorten,
IJzeren Ledikanten,
Porcelein-, Glas- en Aardewerk, IJzeren Keuken Gereedschappen, Lampen, Spiegels en Schilderijen,
eene fraaije Speeldoos,
een Pendule met Mechaniek en Speelwerk,
Diamanten-, Goud en Zilverwerk,
Wetenschappelijke en andere Boekwerken,
voorts:
goedzingende KANARIEVOGELS,
pratende BEO'S, een kleine HOND,
van echt Engelsch Ras,
een Palankijn, een span zwarte Paarden, Tuig, enz. enz. (778)

VENDUTIE

Op Vrijdag den 16 Maart 1860,
voor het Commissie-huis van
CASSALETTE & CO.
van diverse
LIJNWADEN,
LAKEN, TRICOT, POPELINE, GRENADINE voor Robes, GORDIJNGOED, gemaakte BLOEMEN, HANDSCHOENEN, LINT,
DAMESHOEDEN,
Zwarte HEERENHOEDEN, SPEELGOED, en
25 st. Chineesche ZIJDE voor Heeren Jassen,
100 „ Japansche COTINETTEN,
150 rollen BEHANGSEL met bijbehoorende RANDEN,
100 riem PROPATRIA PAPIER,
50 Japansche MARTEVANEN,
25 vaten Amerik. MEEL,
25 dozijn geassorteerde Fransche SIROOP,
15 „ SIROOP van PUNCH.
Verder:
Wijn en Azijn in vaatjes,
GERAFFINEERDE SUIKER
in mandjes van $^1/_4$ en $^1/_2$ picol,
Likeuren van het Lootsje,
benevens
100,000 DAKPANNEN 1ste SOORT,
en eindelijk
een Factuur fraaije
HUISKLOKKEN,
en Gouden en Zilveren Cylinder-
HOROLOGIEN.
(779)

VENDUTIE

Vrijdag 16 Maart 1860,
voor het woonhuis van den heer
VAN HEK
op Batoe-Toelies,
door
VANSLOOTEN, MORGAN & Co.,
van diverse meubelen
bestaande uit:
Spiegels en Schilderijen, Hang- en Tafellampen, Stoelen, Tafels, Kasten, Canapés, Ledikanten, Matten, Martevanen,
voorts nog:
goedloopende en goedgedresseerde
wagen en bendie Paarden,
Rijtuigen, Bendies, melkgevende Koebeesten, etc. (767)

Vendutie

Maandag, 20 Maart 1860,
à 4 pCt. vendusalaris,
voor het Commissiehuis van
VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.,
van diverse
Lijnwaden, Chitzen, Shirtings, Madapollams, Witte Garens,
ZWEEDSCH EN ENGELSCH IJZER,
IJZERWERKEN,
PROVISIEN en DRANKEN. (728)

Op de eerstvolgende Vendutie
welke door den Commissionair
J. SPEET,
zal gehouden worden, zullen voor rekening
van den Chinees
TAN LIONG,
worden verkocht:
12 stuks PRAAUWEN
van 6, 8 en 10 Koijangs,
allen geheel compleet met ZEILEN en alle andere toebehooren. (792)

Ten gevolge der Likwidatie van den boedel van wijlen den Heer **Dümmler**, zal op Maandag den 2den April 1860 publiek worden verkocht:

ten elf ure precies,
voor het Commissiehuis van
JOHN PRYCE & Co.,
DE SUIKERFABRIEK
TJILANGKAP,
gelegen in de Assistent-Residentie **Krawang**, met de daarbij behoorende Gouvernements Contracten van Huur en Verhuur van **Zes Honderd en Zeventig Bouws,** loopende tot Ult. December 1880, zoomede, met de zich daarop bevindende **gebouwen, machineriën, Arakfabriek, Inventaris,** en al hetgeen daaraan verbonden is.

De voorwaarden van Verkoopbeschrijving van Fabriek, aanplant en inventaris, liggen ter lezing opgenoemd Etablissement en ten kantore van
de Heeren B. J. VAN ECK & Co. te Soerabaija.
„ „ VAN DEN BROEK en VEECKENS te Samarang.
„ „ SAPORTAS & Co. te Cheribon.
& „ „ JOHN PRYCE & Co. te Batavia.
(786)

Publieke Verhuur

VAN HET LAND
SAWANGAN,
op Dingsdag den 27sten Maart 1860,
des morgens ten Elf ure,
ten kantore van den ondergeteekende,
bij wien inmiddels de ***Voorwaarden van Verhuur*** ter lezing liggen en informatiën kunnen worden ingewonnen ten aanzien van ***Opbrengsten, Bevolking enz.*** Ook zal men zich te dien einde kunnen adresseren op genoemd Land zelf tot den Administrateur daarvan den Heer ***Hedemann.***
De waarnd. Notaris,
HEIJLIGER.
Batavia 6 Maart 1860. (725)

LAND RAWA BOEAYA.

Voor de overname van een half aandeel in land **Rawa Boeaya,** gelegen in de Wester Afdeeling van de Residentie Batavia zullen inschijvingsbiljetten worden afgewacht tot den 20 Maart aanstaande. Gegadigden worden verzocht hunne biljetten te televeren aan het bureau dezer Courant onder letter H. Informatien zijn aldaar te bekomen, benevens bij den Heer ***Rensing*** op het land voornoemd woonachtig. (737)

Ontvangen:
EEN FACTUUR
Prachtige gebronsde en porceleinen
HANG-
en
TAFEL-LAMPEN
(751) VAN WALCHREN & Co.

GEBROEDERS BEIJNON,

hebben van Bordeaux ontvangen
WIJN in kisten van 4 doz. St. Julien (Baouw & Co.)
„ „ „ „ „ „ (P. F. Eyquem & fils)
„ „ „ „ „ „ St. Estèphe („
„ „ „ „ „ „ Pauillac („
„ „ „ „ „ „ Château Pelau (J. L. Dure
„ „ „ „ 1 doz. Bourgogne Chambertin (
F. Eyquem & fils
„ „ „ „ „ „ Hermitage („
„ „ „ „ „ „ Sauternes („
„ „ „ „ „ „ Muscat de frontignan (P.
Eyquem & fils
„ „ „ „ „ „ Château Cos Destournel (
F. Eyquem & fils
„ „ „ „ „ „ „ Margaux („
„ „ „ „ „ „ „ Latour (J D F).
„ „ „ „ „ „ Muscat de frontignan (An
Motilay fils & C
COGNAC in kisten van 1 doz. Old Champagne (J D F
„ „ „ „ „ „ fine Champagne (P.
Eyquem & fils
„ „ „ „ „ „ Eau-de-Vie Vieille (Pla
& Co.) (785)

COMMISSIE-HUIS

VAN
J. SPEET,
Pas Ontvangen:
Een Partij Gezette en Ongezette
DIAMANTEN, BRILLANTEN
en
GOUDWERKEN.
Handelaren in Juweelen kunnen dezelve **karaatsgewijs** bij **50** of **100 karaat** tegen zeer verminderde prijzen bekomen.

Bij dit Factuur zijn eenige Artikelen die door hun **hooge waarde** en **zeldzame schoonheid** uitmunten als:

Een **zuiver helder witte Brillant** van
8$^1/_2$ KARAAT vorm Ovaal.
Een **zeer fraaije rond Brillant** van
8$^1/_4$ KARAAT.
Een **prachtige ronde Brillant** als Ring gezet van **15 karaat.**
Een ongezette **zwarte Brillant *(intan boentak)*** van **10$^1/_4$ karaat.**
Twee **prachtige** *à Jour* **gezette Brillanten** van **7$^1/_2$ karaat** zuiver wit en zonder fouten.
Twee **Diamanten Oorringen** van cirka **karaat.**
Eene **Dames Parure** van **Smaragden en Brillanten.**
Eene **Dames Parure** van zuiver witte **Paarlen** en **Brillanten.**
Een **prachtige Brillanten Dames Broche** met **Diamanten,** in Parijs gezet, en 4 ieder van **18 stuks Brillanten Knoop**
(738)

Verkrijgbaar

bij
ZAKARA & AUDINEAU
Engelsche Veeren & Assen,
Hang Veeren en Assen voor Reiswagen, Kap- en Tuigen en Riemleder, Marocijn Leder, Laken, theline en Passementen, Tapijt en Voetkleeden, Imitatie Leder, Verlakt linnen, Lantaarns, Koperen en Pleet Lijsten, en alle andere Wagenbehoeften en Veeren.
alsook:
Engelsche Wagentuigen,
voor
twee en vier paarden. (75

Theâtre Français de Batavia.

Avec la permission de M. le Resident.

LUNDI, 12 Mars 1860.

4e représentation du 5e mois de l'abont.

GILLE RAVISSEUR.

Opéra-Comique en 1 actes.

Madme Bertrand et Madle Raton.

Vaudeville en 1 acte.

La Maitresse de Langues.

Vaudeville en 1 acte.

Ordre du Spectacle:

No. 1. Mad. BERTRAND et RATON.
〃 2. GILLE RAVISSEUR.
〃 3. LA MAITRESSE DE LANGUES.

MERCREDI, 14 Mars 1860.

Abonnement Suspendu.

Au bénéfice de Mr. Bérengé . . .

représentation de

LE NAUFRAGE DE LA MÉDUSE.

Drame en 4 actes.

Pour la location des places s'adresser chez le Directeur-gérant Bazaar Baroe et le jour de la réprésentation au contrôle du theâtre.

Le Directeur Gérant,
VAN KINSBERGEN.

(734)

LOGE DE STER IN HET OOSTEN.

RECEPTIE

in den 2e Graad,

op Donderdag den 15den Maart 1860,

des avonds ten 8 ure.

De 1e Secretaris,
(765) OCKERSE.

INRIGTING

VAN

Lager en Middelbaar Onderwijs

VOOR

Jonge Heeren.

De Ondergeteekende berigt, dat hij bovengenoemde Inrigting heeft verplaatst naar het ***Koningsplein***, (Oost Zijde), in het huis vroeger bewoond door Mevrouw de Weduwe SCHENCK.

I. J. J. SNELLEBRAND,
Instituteur.
(726)

Bij **A. BEDIER,**

Ontvangen:

HAANTJES BIER,

van ***Rendorp.***

Princess en Valken Bier.

PORTER

in heele en halve flesschen.

PALE ALE

van Marzetti en Shipper. (731).

De ondergerteekende, Vendu-Houder te *Padang*, westkust van Sumatra, maakt bij deze bekend, dat zijn

MAGAZIJN

voortdurend is voorzien van Meubelen.

(781) A. H. J. DIEMONT.

Ontvangen:

Een keurig Factuur

FANTASIE-SABELS.

L. KUIJK,
Passementwerker, *Passer-Baroe,*

CHOCOLAT a LA VANILLE DE LODIT,

à *f* 3 per pd.

(730) A. BEDIER.

Bij de Ondergeteekenden is op nieuw ontvangen:

100 ps. HAMMEN

en

50 ps. ROOKVLEESCH,

van puike kwaliteit.

PLUMPUDDING,

in heele en halve blikken,

CHAMPAGNE,

Veuve Cliquot en andere gerenommeerde merken.

Grisseesche LEKSTEENEN.

(647) VAN WALCHREN en Co.

Direct ontvangen

met de laatste Mail:

GECONSERVEERDE VRUGTEN IN POTJES

PRUIMEN,
PERZIKEN,
KERSEN,
AARDBEIJEN,

bij
(789) A. BEDIER.

Eene tweede bezending

NIEUWE

HARING,

bij
(642) VAN WALCHREN & Co.

La Loterie

de **Mr. SOULIÉ,** sera tireé Dimanche 18 Mars prochain, à ***9 heures très précises,*** chez lui, Gang Klintji auprès Bazaar Baroe. (722)

ZONDAG-AVOND VERLOREN

op Weltevreden,

een ZAKBOEKJE, inhoudende eenige ***Geldswaarde*** en een ***Dames-Portretje.***

De eerlijke vinder wordt beleefd verzocht, dit wel, des verkiezende tegen geldelijke belooning, terug te willen bezorgen bij

(743) G. KOLFF & Co.

Eene JUFVROUW van fatsoenlijke familie, P. G., oud 21 jaar, zag zich gaarne zoo spoedig mogelijk te Batavia geplaatst als ***Jufvrouw van Gezelschap,*** hebbende tevens het toezigt over het huishouden, liefst bij eene bejaarde Dame, aanspraak makende op kennis van Muziek en Piano en in eene vroegere betrekking als Gouvernante geweest zijnde, kan zij de gunstigste getuigenissen overleggen.

Adres onder Letter V bij de HH. G. KOLFF & Co te Batavia. (763)

Wegens vertrek te Koop.

Een goed gedresseerd

RIJPAARD

(Rood schimmel) hoog 4 voet 2 duim.

Adres
(791) RENAUD.

Te Koop:

Eene in volle werking zijnde

SUIKER FABRIEK,

met nieuwen Stoommolen en compleeten Inventaris.

Te bevragen bij
(716) VAN DEN BROEK en VEECKENS.

Wordt te koop gevraagd:

TIEN BANKACTIEN.

Adres bij
(715) J. SPEET.

TE KOOP

Een Biljard met Lampen,

en alle toebehooren, zoo goed als nieuw voor ***f* 750.—**

Te bevragen bij J. HIDDINK te Cheribon. (717)

TE KOOP of **TE HUUR**

EEN STEENBAKKERIJ

gelegen op ***Petadjo.***

Informatiën te bekomen bij den Heer *Boshouwer* en
(762) Mr. H. KLEIN.

TE HUUR Tegen **1e April**

te Soerabaija, ***Een Huis*** geschikt voor Toko en Pakhuis, thans geoccupeerd door de firma J. F. VAN LEEUWEN & Co.

HO BAN SING qq.
10 Maart 1860. (768)

TE HUUR *Een* **HUIS**

in **Gang Scott.**

(719) Adres G. JOSEPH.

TE HUUR *het* **HUIS,**

op **TANA-ABANG,** vroeger bewoond door den heer **G. WILLETT.**

Te bevragen bij
(721) MORGAN, MELBOURN & Co.

TE HUUR *HET* **HUIS,**

op het ***Koningsplein,*** thans bewoond door den heer **Steitz.**

(745) JOHN PRYCE & Co.

TE HUUR Het HUIS, thans bewoond door den Heer C. FLEUR, op *Bazaar-Baroe.*

(761). VOERMANS.

TE HUUR *Een* **HUIS**

in de Beerendrechtslaan.

Adres
(753) A. THIEBAULT.

NOTICE.

The FIRST ANNUAL GENERAL MEETING of the British Residents in Batavia, prescribed by Act of Parliament, will be held at this Office on

Monday, the 12th instance at 2 o'clock p. m.

Alex. FRASER,
H. B. M. Consul.

British Consulate.
Batavia 2 March 1860. (754)

MACHINERIËN.

De Ondergeteekenden, ***Agenten op Java,*** voor de Heeren FAWCETT, PRESTON & Co., Ingenieurs te Liverpool, zijn bereid bestellingen aan te nemen op **Suiker- en Rijstpelmolens, Centrifuges, Stoommachines,** zoowel voor het land als voor schepen, **Gas-toestellen, Zaag-Machines, Arakdistilleer toestellen,** en alle andere soorten van

MACHINERIEN.

Zij bieden te Koop aan:

Eene hoogdruk

STOOMMACHINE

en

SUIKERRIETMOLEN,

dagelijks uit Europa verwacht wordende, vervaardigd bij de hierboven genoemde firma, waarvan de afmetingen zijn, als volgt:

Diameter der Cylinder . . .	24	Eng. duimen.
Lengte 〃 〃 . . .	54	〃 〃
Diameter der Cylinder (Stoommachine) . . .	12	〃 〃
Lengte der slag van de . . .	39	〃 〃
Diameter der Stoomketel . . .	4½	〃 voeten.
Lengte 〃 〃 . . .	14	〃 〃

Voor nadere informatiën, gelieve men zich te vervoegen bij

(757) MORGAN, MELBOURN & Co.

Oproeping van Crediteuren.

De ondergeteekenden, bij akte van den 22sten Februarij ll., sub No. 127 voor den waarnemenden Notaris R. V. HELLIGER, alhier gepasseerd, benoemd tot voorloopige bewindvoerders in de zaken van de firma

LEVERT & Co.,

noodigen bij deze ***alle bekende*** en ***onbekende*** schuldeischers, zoowel van genoemde firma als van de beide Vennooten, de Heeren **H. E. Levert** en **J. L. van Hek**, elk in hun privé, uit om op

Maandag den 12 Maart aanstaande,

des namiddags ten 1 ure, eene Vergadering te komen bijwonen in een der lokalen van de *Javasche Bank*, ten einde verslag te hooren doen over den stand van zaken van genoemde firma, en over de verder te nemen maatregelen te beraadslagen.

A. J. W. VAN DELDEN.
S. J. VAN DER MEULEN.
(720) N. P. VAN DEN BERG.

BATAVIA 5 Maart 1860.

Nederlandsch-Indische
LEVENSVERZEKERING- EN LIJFRENTE-MAATSCHAPPIJ.

Aandeelhouders worden verzocht hunne *voorloopige* bewijzen van storting, te willen zenden ten kantoor der Maatschappij, ter inwisseling tegen gezegelde en geteekende *bewijzen van aandeel*.

WIGGERS VAN KERCHEM,
(781) *Directeur.*

De Heeren

W. H. COX & D. DUMOULIN.

hebben onze

Generale volmagt.

(744) CASSALETTE & Co.

4e MAART.

HOLLOWAY'SPILLEN

In klimaten als dat van Java en der Indische Archipel vindt de schoone kunne dat de ongesteldheden en ongeregeldheden aan dewelke de sekse overal onderhevig is, bovenmate verzwaard worden door te veel hitte en damp. Zij behooren derhalve immer eenen voorraad dezer beroemde en onschatbare Pillen bij zich te hebben. Dezelve werken als een trapswijze en ongevoelig beterschap aanbrengend, een zuiverings en versterkend middel. Ze zijn ongetwijfeld de fijnste en veiligste medicijnen ooit ontdekt voor alle vrouwelijke kwalen. Derzelver genezende krachten zijn echter op geenerlei wijze maar alleen bepaald in derzelver gebruik tot eene sekse of eenigen ouderdom of tot eene enkele klas van ziekten. Ze werken op het gansche menschelijke ligchaamsgestel en verbeteren in 't algemeen het ziekelijke sijstema,

De prijzen dezer Zalf en Pillen zijn als volgt:
Doosjes Pillen à f 1. — f 5. — f 5. —.
Potjes zalf à f 1.— f 5.— f 5.—.

Te Batavia	bij S. B. van Kleeff & Co.
» Banjoemaas	» M. S. Cheriman.
» Soeracarta	» W. Veldman.
» Djocjocarta	» Buijn & Co.
» Salatiga	» F. Kruthoffer.
» Tagal	» Wed. Dort.
» Cheribon	» W. Galistan.
» Cheribon	» M. Blok,
» Samarang	» H.L. de Lyon, de Groot, Kolff & Co. en bij

de hoofdagenten Seesman & Co. (755)

CHINESCHE PRACHT-WAAIJERS.

Witte Vederen met Ivoor.

Ontvangen bij
(776) G. KOLFF & Co.

1860.

Naam- en Ranglijst,

der Officieren van het Koninklijke Leger der Nederlanden.

Per mail ontvangen en te bekomen bij
(775) G. KOLFF & Co.

SMALKANDER BOUSSOLES,

ontvangen bij
(750) G. KOLFF EN Co.

Degenen die iets verschuldigd zijn, of te vorderen hebben van den boedel van wijlen de Wed. *C. W. Ebell* geboren *Otken*, gelieve daarvan opgave te doen binnen den tijd van drie maanden bij den

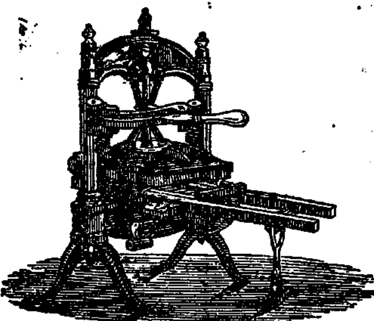
Batavia, *Testamentairen Executeur,*
10 *Maart* 1860. G. D. DAMMERS.
(770)

Allen die iets te vorderen of te betalen hebben, aan den boedel van wijlen **J. Y. King[illegible]**, worden verzocht binnen zes weken aangifte of betaling te doen aan den

mede Executeur.
W. H. NASH.

SOERABAIJA 1 *Maart* 1860. (787)

LITHOGRAPHIE.

HANDELS- DRUKKERIJ.
BOEK-BINDERIJ. LINIEER-FABRIJK

van **H. M. VANDORP,** te ***Batavia.***

Steeds voorzien van de nieuwste en fraaiste

LETTERSOORTEN EN BLOEMEN,

VOOR

Circulaires, Rekeningen, Charterpartijen, Wissels *met fraaije onderdruk*, **Kleuren Druk, Boombrieven.**

STAAT- EN TABELWERK,
WISSELBOEKEN,
VISITE-KAARTJES,

Goud- en Zilverdruk, met en zonder gebloemde randen. (778)

HULDE

AAN DE

OVERWINNAARS VAN BONI,

OPGEDRAGEN

aan Z. E. de Luitenant-Generaal

J. VAN SWIETEN,

Adjudant des Konings in buitengewone dienst, Kommandant van het Indisch Leger en Bevelhebber van de Tweede Bonische Expeditie.

UITGEGEVEN

TEN VOORDEELE DER VERMINKTE EN GEKWETSTE ONDER-OFFICIEREN EN MANSCHAPPEN DER BONISCHE EXPEDITIE.

DOOR

W. L. RITTER.

Tegen contante betaling van f 1.—

Verkrijgbaar:

Te Batavia . . .	W. BRUINING.
〃 〃 . . .	H. M. VAN DORP.
〃 〃 . . .	G. KOLFF & Co.
〃 〃 . . .	LANGE & Co.
〃 〃 . . .	WILLIAM OGILVIE.
〃 Samarang . .	G. C. T. VAN DORP.
〃 〃 . . .	DE GROOT KOLFF & Co.
〃 Soerabaija . .	LEROY & Co.
〃 〃 . . .	GEBR., GIMBERG & Co.
〃 Padang. . .	H. R. VAN WIJK.
〃 Serang . . .	de Societeit.
〃 Buitenzorg. .	P. SCHREUDER.
〃 Tjanjor. . .	SCHLUTER.
〃 Bandong . .	KESLER.
〃 Soemedang . .	PRINS.
〃 Cheribon . .	BLOK & RUZETTE.
〃 Tagal . . .	WED. DORT.
〃 Pekalongan . .	NEUMANN.
〃 Rembang . .	HORNUNG.
〃 Pasoeroean . .	WEIJERMANS & Co.
〃 Probolingo . .	J. G. VAN EERDEN.
〃 Bezoekie . .	J. N. BERLAUWT.
〃 Banjoemaas . .	CHERIMAN.
〃 Poerworedjo (Bagel.)	de Societeit.
〃 Willem I . . .	Idem.
〃 Kadoe . . .	ZEIJDEL.
〃 Djocjocarta . .	de Societeit.
〃 Soeracarta . .	Idem.
〃 Kedirie. . .	VAN DER KLEI.
〃 Madioen . .	de Societeit.
〃 Ngawie. . .	Idem.
〃 Benkoelen. . .	NGOTENG & Co.
〃 Telok Betong .	de Societeit.
〃 Palembang . .	Idem.
〃 Tebing Tingie .	Idem.
〃 Banka (Muntok.)	Idem.
〃 Riouw . . .	Idem.
〃 Pontianak . .	Idem.
〃 Sinkawang. .	HEMMES.
〃 Sambas. . .	de Societeit.
〃 Makasser . .	MULDER, SCHMIDT & Co.
〃 Ternate. . .	M. D. VAN DUIVENBODE.
〃 Menado . .	H. C. DIRCKS.
〃 Amboina . .	de Societeit.
〃 Banda . . .	Idem.
〃 Timor . . .	Idem.

(772)

HET STOOMSCHIP BATAVIA,

Kapt. **COUTERON,**

vertrekt den 12 dezer naar PONTIANAK en SINGKAWANG.

Informatiën bij
(750) W. CORES DE VRIES.

STOOMGELEGENHEID.

Op iedere Zondag
VAN BATAVIA NAAR SAMARANG,
Op iedere Woensdag
VAN SAMARANG NAAR BATAVIA,
en
NAAR SAMARANG EN SOERABAIJA,

tweemaal 's maands, 24 uren na aankomst der Landm[...]

Informatiën bij
(783) W. CORES DE VRIES.

Passage naar Nederlan[d]

wordt aangeboden met het

Nederl. Schip

D'ELMINA,

kapt. P. C. TEENGS,

om in het begin van APRIL van hier vertrekken.

Nadere informatiën bij
de Agenten
(764) J. CEZARD EN Co.

HET STOOMSCHIP AMBON,

Kapitein VOGEL,

vertrekt op morgen den 11 dezer regtstreeks n[aar] Soerabaija, om van daar de reis te vervolgen n[aar] Makassar, Timor en de Molukkus.

Informatiën bij
(784) W. CORES DE VRIES.

GELEGENHEDE[N]

NAAR NEDERLAND

met Schepen der Heeren

A. VAN HOBOKEN & ZONEN.

Aanwezig in Indië:

Cortgene, Kapitein DUNLOP, } Aangekomen Batavia en v[er]-
Rotterdam, 〃 POORT, } trekken 15 M[aart] naar Holland.
Twee Anthonijs, kapt. VAN RIJN V[AN] ALKEMADE, onderweg van Soerab[aija] naar Batavia.

Triton, kapt. ADRIAANS.
Zephir, 〃 DE VRIES.
Jason, 〃 VAN BUREN.
Medea, 〃 LOURENS.
} Vertrekken van Batavia onbe-[...]

Adres bij

REIJNST & VINJU, *Batavia*
(723) ANEMAET & Co., *Soerabaija*

EERSTE BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag, 10 Maart 1860, No. 20.

IN NAAM DES KONINGS!

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIE,

Den Raad van *Nederlandsch-Indie* gehoord;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut!

doet te weten:

Dat Hij, willende voorzien in een behoorlijk toezigt op de naleving der voorschriften, opgenomen bij de 1ste § van art. 52 der ordonnancie van 16 October 1817 (staatsblad No. 50);

Lettende op de artikelen 20, 29, 31 en 33 van het Reglement op het beleid der regering van Nederlandsch-Indie;

Heeft goed gevonden en verstaan:

Art. 1. De eerste exemplaren, waarvan de nederlegging ter griffij is bevolen bij het 1ste lid van art. 52 der bovengenoemde ordonnancie, worden in den loop der maand, volgende op die waarin die nederlegging behoort te geschieden, door den drukker overgebragt bij den ambtenaar, die overeenkomstig het laatste lid van art. 108 van het reglement op de regterlijke organisatie en het beleid der justitie, belast is met het residents geregt; aan welken ambtenaar het dadelijk toezigt ten deze wordt opgedragen.

Art. 2. De drukker verbeurt eene boete van *f* 50 voor elk eerste exemplaar, waarvan de verpligte overbrenging niet binnen den bij art. 1 gestelden termijn plaats vindt.

Art. 3. Deze ordonnancie is op 's lands drukkerij niet van toepassing, welke instelling onderworpen blijft aan de contrôle der algemeene rekenkamer.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in het staatsblad van Nederlandsch-Indie geplaatst, en, voor zooveel noodig, in de Inlandsche en Chinesche talen aangeplakt worden.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage collegien en ambtenaren, officieren en justicieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving dezer de hand zullen houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te *Buitenzorg*, den 3den Maart 1860.

CHS. F. PAHUD.

De Algemeene Secretaris,

A. LOUDON.

(Staatsblad no. 23.)

EXTRACTEN *uit het Register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie.*

BUITENZORG, *den 3den Maart* 1860. (*No.* 3.)

(*Staatsblad No.* 22.)

Gelet, enz.

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Met wijziging in zoo verre van art. 3 van het Besluit van 13 October 1859 no. 12. (Staatsblad no. 78), te bepalen, dat het Inlandsche ambtelijk personeel in de distrikten Modjosari Lor en Modjosari Kidoel (afdeeling Modjokerto, residentie Soerabaija), zal bestaan:

In het district Modjosari Lor, uit:

een wedhono, op	70:—	's maands
een bekel op	30:—	»
vier mantrie arissen à *f* 15;—ieder 'smaands, of te zamen op	60.—	»
twee policie-dienaren à *f* 4,50 ieder 'smaands, te zamen	9.—	»
een Inlandsche schrijver	12.50—	»
Te zamen	*f* 181.50.	

In het district Modjosari Kidoel uit:

een wedhono op	70.—	'smaands.
een bekel op	30.—	»
twee mantrie arissen op *f* 15 — 'smaands ieder, of te zamen	30.—	»
drie koffij mantries à *f* 20— ieder 'smaands, of te zamen	60:—	»
twee policie-dienaren à *f* 4.50 ieder 'smaands, of te zamen	9.—	»
een Inlandsche schrijver	12.50	»
Te zamen	*f* 211.50.	

of voor beide districten te zamen *f* 393:— 'smaands

Ten tweede: enz.

Afschrift, enz.

Ter ordonnancie van den Gouverneur-Generaal:

De Algemeene Secretaris,

A. LOUDON.

BUITENZORG, *den 3den Maart* 1860. (No. 13.)

(*Staatsblad No.* 24.)

Gelezen de missive van den Minister van Staat, Minister van Koloniën, van 23 December 1859, lett. A, no. 16/1385;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: enz.

Ten tweede: Krachtens magtiging des Konings, art. 12 van het Reglement voor het weduwen-en weezenfonds van burgerlijke ambtenaren in *Nederlandsch-Indie,* (staatsblad 1854 no. 93), aan te vullen met de volgende periode:

»De ambtenaren, die, om daartoe leidende redenen, *niet* bij deze tarieven zijn opgenomen en wier inkomsten buiten de contrôle der algemeene Rekenkamer vallen, zijn gehouden om, ter regeling van de verschuldigde bijdragen aan het fonds,

»a. bij het einde van ieder jaar, of

»b. in den loop van het jaar bij eerdere verplaatsing, tot het afgeven, onder presentatie van eede, eener schriftelijke verklaring der genoten sommen, respectivelijk gedurende het jaar of tot het tijdstip van vertrek. Deze verklaringen worden nader ingediend aan den ambtenaar belast met de ordonnancering van hun tractement.

Afschrift, enz.

Ter ordonnancie van den Gouverneur-Generaal:

De Algemeene Secretaris,

A. LOUDON.

Civiel Departement.

ONTHEVEN:

Van de verdere vervulling zijner betrekking, de kommies op het bureau van den assistent-resident te *Tjilatjap* (*Banjoemaas*) *C. B. D. Ohrig.*

Benoemd:

Tot predikant bij de Evangelische gemeente te Batavia, de tijdelijke predikant bij de Protestantsche gemeente te Pontianak (Wester-afdeeling van Borneo) ds. J. F. G. Brumund.

Tot lid in den raad van justitie te Makassar (gouvernement Celebes en Onderhoorigheden), A. van Kerkwijk, havenmeester aldaar.

Tot kommies op het bureau van den assistent-resident te Tjilatjap (Banjoemaas), de klerk tevens griffier bij den landraad te Keboemen residentie Bagelen) F. B. Toorop.

Gesteld:

Ter beschikking van den directeur der kultures, de ambtenaar der tweede klasse voor de dienst in Nederlandsch-Indie G. H. M. Harloff.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den kontroleur der tweede klasse bij de landelijke inkomsten en kultures mr. S. C. J. W. van Musschenbroek.

Bevorderd:

BIJ DE LANDELIJKE INKOMSTEN EN KULTURES.

Tot kontroleur der eerste klasse, de kontroleur der tweede klasse W. H. van der Hell.

Tot kontroleur der tweede klasse, de kontroleur der derde klasse G. R. Lucardie.

Militair Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit de betrekking van kommandant van het militaire huis van arrest te Willem I, de gepensioneerde kapitein F. J. Berg.

Geplaatst:

Als waarnemend plaatselijke kommandant te Batavia, de luitenant kolonel der infanterie W. E. Kroesen.

Als waarnemend plaatselijke kommandant te Soerabaija, de luitenant-kolonel der infanterie J. H. Crena; beiden onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd.

BIJ DE MILITAIRE GENEESKUNDIGE DIENST.

Bij het groot militair hospitaal te Weltevreden, de officier van gezondheid der derde klasse W. Stammler, onlangs uit Nederland aangekomen.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den rit' meester van het regiment Oost-Indische kavallerie J. Sodenkamp.

Bevorderd:

Tot apotheker der tweede klasse bij de militaire geneeskundige dienst, de apotheker der derde klasse J. W. Roelandt.

VENDUTIEN.

Op Maandag den 12 Maart, wegens vertrek, ten huize van den heer John Black, op Parapattan, door Gebrs. Roselje en Co.

en

Voor het Commissiehuis van van Slooten, Morgan en Co.

Op Dingsdag den 13 Maart, wegens vertrek, ten huize van den heer W. Hester, op Koningsplein, door Gebrs. Roselje en Co.

en

Boeken-vendutie 's avonds in de Harmonie, door H. M. van Dorp.

Op Woensdag den 14 Maart, in de chinesche kamp, (groote rivier), voor rekening des boedels van wijlen de chinesche vrouw Lim Kim Nio, door J. Speet.

Op Donderdag den 15 Maart, voor het woonhuis van W. J. Brouwer, op Goenong Sahari, door Gebrs. Veit.

en

Houtvendutie op het Heemradesplein door John Pryce en Co.

Op Vrijdag den 16 Maart, voor het woonhuis van den heer van Hek, op Batoe Toelis door van Slooten, Morgan en Co.

en

Voor het Commissiehuis van Cassalette en Co.

Oproeping van Crediteuren.

In de Javasche Courant van den 7 dezer worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de Agenten der Samarangsche Weeskamer, te Tjilatjap, van wijlen E. Magnies Sr.

Door de Boedelmeester te Soerabaija, van wijlen de chinesche vrouw Kwee Kiong Nio, echtgenoot van den chinees Tan Koen.

Door de Weeskamer te Soerabaija van wijlen Christiaan Dijen, in leven gepensioneerd sergeant der infanterie.

Door de Agenten der Soerabaijasche Weeskamer, te Pasoeroean, van wijlen den heer H. E. A. Schneck, in leven geëmploijeerde der N. H. M. alhier.

Door de Agenten der Soer. Wees- en Boedelkamer, te Bawean, van wijlen den boeginees Poea Seke.

Door de Wees- en Boedelkamer te Soerabaija, van wijlen den vendumeester F. D. Lobry, te Soerabaija.

Vertrekkende Personen.

P. J. van Broda.

De 1ste luitenant-kwartiermeester W. van Baaslank.

L. F. Donleben.

B. J. Hagen.

A. C. C. Lulofs.

Aangekomen Vreemdelingen.

van den 7 tot en met den 9 Maart.

MARINE HOTEL. J. Schut, van Nagasaki. — J. F. W. Petersen, en Echtg. van Idem. — R. van Goens, en Echtg. van Padang. — A. Boreman, van Idem.

HOTEL DES INDES. B. E. R. J. Klamberg en familie, van Nederland. — J. A. van Royen, van Idem. — J. H. H. D'arnaud Gerkens, van Idem. — D. J. Zeraga, van de Reede. — L. G. de Jong, uit het Hospitaal. — Mevrouw de wed. Schuttze en familie, van Djokjokarta. — J. Pecto, van Batavia. — M. A. Posno, van Idem. — L. Nije, van Soerabaija. — L. J. De Kerjeger, van Singapore. — C. H. Rube, van Idem. — L. Tibault, van Idem. — J. D. Ruijs, van Batavia. — B. G. de Lespinois, van Singapore. — H. Ketjen, van de Reede. — W. Tarbes de Timmerman, van Idem. — H. W. van Marde, van Binnenland. — A. J. van Marde, van Idem. — J. G. Verschuur, van Singapore. — L. D. Naroe, van Idem. — L. C. de Fitz James, van Idem. — Olijve, van Binnenland. — J. H. Dubes, van Singapore. — L. D. Foucaalt, van Idem. — L. J. Boned, van Idem. — C. H. Sachawaga, van Onrust — W. E. Stap, van Singapore. — J. Thooft, van de Reede. — W. E. Sutherland, van Idem. — Jhr. P. Druijvesteijn, van Samarang. — R. H. van Rees en familie, van Ambon. — Couteron, van Soerabaija. — Neijts, van Idem. — Boulet, Mevrouw Boulet, twee jufvrouwen Boulet en twee jongeheeren Boulet, van Banda.

HOTEL DER NEDERLANDEN. J. J. Klein, van Samarang. — H. Poort, van Indramaijoe, — Dekker en familie, van Batavia.

JAVA HOTEL. W. A. J. Kuller, van Muntok. — L. Rijsendaal en Echtgenoote, van Muntok. — H. Guyot, van de Reede. — M. J. Goymans, van Mumtok. — W. Vogels, van Padang. — H. L. Reeder, van de Reede. — K. F. Lammerts, van Rotterdam. — O. L. Van Koblinski, en Echtgenoote van Idem. — C. A. Bensen en Echtgenoote van 's Hage. — Hansen, van Melbourne. — de Roock, van Telok Betong.

TELEGRAM.

Singapore 9 *Maart. Saigon* is voor den handel geopend. Geen regten, alleen opium 20%.

Tonnengeld 2 dollars. Carga-rijst kost aldaar *f* 1 per pikol. Er zijn vele schepen.

BATAVIA.

Wij kunnen niet nalaten, onzen lezers het volgende staaltje van de uitzinnigheid van den korrespondent der *Straits Times* mede te deelen.

Dit blad bevat in zijn no van den 5den dezer een *Correspondence from Netherlands India*, geschreven door *A Lover of Freedom,* (*Very well, a lover of freedom, but a mad one!*) waarvan het slot te kurieus is, om het niet af te schrijven.

» De moord van de equipaadje en het geheele verlies van Z. N. M. stoomschip *Onrust*, moeten worden toegeschreven aan de tyrannieke staatkunde) *despotic policy*) van het Nederlandsche gouvernement, dat door den oorlog tegen hunne (der inboorlingen) landslieden op Boni te voeren, op meer barbaarsche wijze, dan de oorlogsgebruiken veroorloven tegen een Europesche magt (prachtige vergelijking!!) hen tot wederwraak heeft aangespoord.

Daar uwe gevoelens geen andere dan de mijne kunnen zijn, verzoek ik u beleefd, door middel van uw blad het despotieke karakter der Nederlandsche staatkunde aan 't licht te brengen en dezen wreeden en vernielenden oorlog te doen ophouden (sic!!) waarin het Nederlandsche gouvernement nimmer kan zegevieren.»

Wij stellen bij dezen het publiek voor, door middel van vrijwillige bijdragen fondsen bijeen te brengen ter opbouwing van een krankzinnigenhuis, waarin onze vrijheidslievende stadgenoot de beste kamer zou betrekken. Wij meenen het gezond verstand onzer Engelsche medeburgers genoeg te kennen, om te durven zeggen, dat zij vooral ruimschoots zouden inteekenen.

— Wij vestigen de aandacht onzer lezers op de advertentie der Boekhandelaren Lange & Co betrekkelijk het vers des heeren W. L. Ritter, uitgegeven ten voordeele der gekwetsten van de 2de Bonische expeditie. Moge een allezins ruim debiet het edele doel, dat de geachte schrijver zich daarmede voorstelde, ten volle doen bereiken, en den vriendschapsband tusschen burger en militair steeds hechter en sterker doen worden!

— Met genoegen vermelden wij de ontvangst op heden ochtend van eene som groot *f* 109.70⁵, ten voordeel der nagebleven weezen van de te Bandjermassing omgekomen Europeanen. Deze som is overgebleven van gelden, die in 1858 door de ingezetenen van Madioen zijn bijeengebragt tot aankoop van een aandenken in zilver, aangeboden als een blijk van hoogachting aan den in dat jaar afgetreden resident van dat gewest, den heer Rutering. Uit naam der arme weezen zijn den menschlievenden gevers onze dank toegebragt.

— Den 9den dezer is alhier ter reede gekomen het Nederlandsche schip *Jhr. Mr. van de Wall van Puttershoek,* gezagvoerder Lammerts aan boord hebbende een detachementsupplètie troepen, sterk 108 onderofficieren en manschappen, onder bevel van den magazijnmeester 1 klasse von Koblinsky, medegeleider de 2 luitenant der infanterie Flory.

Aan boord zijn twee man overleden.

Het gedrag der manschappen liet op de reis niets te wenschen over.

— In de bestuursvergadering van het Natuurkundig Genootschap op den 8sten December 1859, bragt de president ter tafel een brief van den 1sten gouvernements-secretaris, luidende;

Batavia den 7 December 1859.

» Met referte aan uwe misive van 25 November jl. no. 237, heb ik de eer uwer direktie hiernevens in afschrift aan te bieden eene Nota van den mijn-ingenieur C. De Groot, waarin zijne bevinding van het Patjitan-marmer is bekend gesteld, en tevens eene eventuële ontginning van steengroeven in Nederlandsch Indië voor Gouvernements rekening wordt ter sprake gebragt, onder mededeeling, dat de gouverneur-generaal met de meeste belangstelling heeft kennis genomen van het betrekkelijk rapport van den heer W. F. Versteeg, hetwelk bij voormeld schrijven van uwe direktie was overgelegd.

De 1e Gouvernements Sekretaris

L. J. W. DE WAAL.

Wordt verstaan in de notulen te voegen de genoemde nota, welke luidt als volgt.

Nota over marmer en graniet, zoomede aangaande bevinding van het Patjitan-marmer en eene ontginning van steengroeven in Nederlandsch Indie voor Gouvernements rekening.

» Vroeger bestond het denkbeeld, dat het marmer eene niet in water afgezette kalkformatie was en tot de zoogenaamde primaire rotsen behoorde. In den laatsten tijd is evenwel bewezen, dat het marmer, even als alle andere kalksteenen, door middel van water is ontstaan en eigenschappen, die het als marmer doen erkennen, te danken heeft aan den invloed der warmte, afgegeven door de pyrogene gesteenten, in de nabijheid waarvan het wordt gevonden.

» In Nederlandsch Indië, waar kalksteen en pyrogene gesteenten in elkanders nabijheid overvloedig worden aangetroffen, was het derhalve te verwachten, dat marmer zou worden gevonden. Zoo vond de mijningenieur De Groot in 1852 marmer in de Noorderdistrikten van Makassar, nabij Kantissan aan de bevaarbare rivier Benangka Sangkra, en in 1854 volkomen hetzelfde graauw geelachtig gekleurde marmer als nabij Kantissan, op het eiland Towaliketjil, in de residentie Tornte. In 1858 werden door dien mijningenieur prachtige marmersoorten gevonden op vele plaatsen in de Padangsche bovenlanden. Het marmer van Towali-ketjil, alhoewel aan zee ontginbaar, ligt te ver weg voor het transport naar Java en elders, waar het in Nederlandsch Indië noodig mogt zijn. Het marmer van de Padangsche bovenlanden is wegens het moeijelijke transport naar zee niet voor uitvoer ontginbaar. Het marmer van Kantissan is in alle opzigten ontginbaar.

» Bij besluit van 31 Januarij 1859 No. 5 werd eene proefontginning van marmer in Kediri, onder toezigt van den waterstaat, ingesteld. Omtrent de uitkomsten dezer proef zijn nog geene berigten ontvangen. Dit marmer (waarvan twee goede monsters in het mineralen-kabinet van het mijnwezen voorhanden zijn) werd, zooveel ik weet, het eerst aangewezen door den voormaligen kontroleur bij de landelijke inkomsten en kultures P. de Groot van den Hummel.

» Het was mij ter oore gekomen, dat in de residentie Riouw, door de Chinezen gehouwen steen werd ontgonnen. Op dezerzijdsch verzoek heeft de resident Nieuwenhuyzen daarvan een kubus van ruim 0,5 ned. el zijde tot monster gezonden en is bevonden, dat het een onzuivere kalksteen is, geschikt als bouwmateriaal, wanneer geene gepolijste oppervlakken worden gevorderd.

» In de residentie Banka had de ingenieur De Groot op een paar gunstig gelegene punten aan het strand, fraai graniet, uitnemend geschikt als bouwstof, gevonden. Ik heb daarvan in Maart 1859 monsters doen nemen en de noodige inlichtingen doen geven, door de thans daar werkzame mijningenieurs betreffende eene ontginning van dat gesteente op het eiland Banka.

» Vervolgens ben ik in July 1859 in overleg getreden met den direkteur der burgerlijke openbare werken en den kolonel direkteur der genie, over de vermoedelijk jaarlijks benoodigde hoeveelheid, de vereischte afmetingen, den vorm en het uiterlijk voorkomen der verlangde voorwerpen, en de tegenwoordig betaalde prijzen, zoo van graniet, als van marmer (waaronder de zoogenaamde hardsteen).

» Het voorgaande zal mij dienen bij de beantwoording van het vraagstuk, waarmede ik mij sedert eenigen tijd bezig houd » of het van belang is voor de burgerlijke » openbare werken en de militaire genie, om in Indië » steengroeven te openen?—of zulks met voordeel kan ge» schieden?—welke steensoorten zich daartoe aanbieden » en op welke plaatsen de ontginning, gelet op het ver» voer over zee, het best kan geschieden.

» Vier dagen geleden ontving ik van het gouvernement eene missive der direktie van de Natuurkundige Vereeniging in Nederlandsch Indië, met bijgevoegde monsters marmer, dat in Patjitan aan de kust is bevonden voor te komen door den adsistent resident Noordziek, zoomede eene scherf marmer, afkomstig uit Europa en van tegels genomen, welke gebruikt worden tot bevloering der Societeit Concordia te Batavia.

Ik heb de eigenschappen der aangebodene marmers onderzocht; dat van een tegeltje van Patjitan I genoemd, een veelzijdig stuk van daar afkomstig met II aangewezen en de scherf europeesch marmer door III aangeduid. Om het overzigt gemakkelijk te maken, plaats ik hunne overeenkomstige eigenschappen naast elkander.

I	II	III
Afkomstig van Patjitan.	Afkomstig van Patjitan.	Afkomstig van Europa; wordt te Batavia aan de Societeit Concordia gebruikt tot bevloering.
Licht roodbruin en groenachtig geaderd.	Zwart en grijs geaderd.	Lichtgrijs geaderd.
Minder fijn korrelig, grover kristallijn van zamenstelling dan III.	Fijn korrelig en digt van zamenstelling; volkomen gelijk aan III.	Fijn korrelig en digt van zamenstelling; is als marmer eene zeer goede bouwstof.
Niet zoo digt en minder gelijkmatig op het gepolijste oppervlak, eenigzins celvormig.	Digt en gelijkmatig op het gepolijste oppervlak, zonder groeven of andere ongelijkhedén.	Digt en gelijkmatig op het gepolijste oppervlak, zonder groeven of andere ongelijkheden.
Het ijzeroxyde, dat de roodbruine adertjes vormt, laat bij het zagen, schuren en polijsten los, waardoor in het gepolijste oppervlak ter plaatse van de adertjes groeven ontstaan.		
Is even hard als Carrara-marmer.	Iets harder dan Carrara-marmer.	Iets harder dan Carrara marmer.
Specifiek gewigt 2,63.	Specifiek gewigt 2,64.	Specifiek gewigt 2,64.
Bruikbaar als marmer voor bouwkundige zaken.	Zeer goed marmer voor bouwkundige zaken.	Zeer goed marmer voor bouwkundige zaken.

» Uit het voorgaande blijkt, dat nabij Patjitan kalksteen wordt gevonden, welke geschikt is om als marmer in den huisbouw te worden gebruikt. Het is gelijksoortig met dat van Kediri, dat, gelijk boven is gezegd, door den waterstaat bij wijze van proefneming, wordt ontgonnen.

» Voor de oplossing van het vraagstuk der steengroeven is dierhalve eene belangrijke vondst gedaan, indien het blijkt, dat het marmer daar ontginbaar voorkomt en de plaats werkelijk voor het transport over zee gunstig is gelegen.

» Omtrent den graniet mogt ik bereids antwoord ontvangen van den kolonel direkteur der genie, en evenzoo omtrent het marmer van den direkteur der burgerlijke openbare werken, doch van eerstgenoemde mogt ik nog geen berigt ontvangen omtrent het marmer en van laatstgenoemde nog niet aangaande den graniet.

» De vindplaatsen nabij Kantissan op Celebes en die op Banka in Jeboes, Soengei-liat en Toboali zijn mij geheel bekend, doch die in Riouw, in Kediri en nabij Patjitan zijn mij geheel onbekend en het is wenschelijk te achten, dat, alvorens door mij een voorstel tot opening van steengroeven voor gouvernements rekening wordt gedaan, die vindplaatsen door mij worden bezocht.

» Zoodra de nog ontbrekende opgaven van de direkteuren der burgerlijke openbare werken en militaire genie zullen zijn ingekomen, zal aan de regering verslag worden gedaan van hetgeen in deze bereids is bekend geworden, en daarbij worden voorgesteld om te magtigen, de drie nog onbezochte vindplaatsen te gaan bezoeken, met het oog op ontginning en vervoer over zee.

» Op deze wijze zal worden getracht, indien zulks blijkt wenschelijk te zijn, om, in betrekkelijk korten tijd Nederlandsch-Indië-zelf in zijne behoeften te doen voorzien, aan allerlei soort van gehouwen steen."

De Ing. 1e kl. bel. met de leiding der dienst van het Mijnw.

(Get.) DE GROOT.

— In dezelfde vergadering viel nog het volgende voor.

De president verzoekt de heeren, ter vergadering aanwezig, op te staan, en deelt daarop mede den inhoud van een brief, gedateerd 10 Mei jl. van den direkteur van het kabinet des Konings, luidende.

's Gravenhage, den 10den Mei 1859.

» De brief van het Bestuur der Natuurkundige Vereeniging in Nederlandsch Indië, dd. 8 November ll., is bij den Koning ontvangen met en benevens het exemplaar van hare daarbij vermelde werken.

» Zijne Majesteit heeft van die missive met veel belangstelling kennis genomen, en vertrouwt voorshands, dat zulks eveneens het geval zal zijn bij de inzage van de werken-zelven.

» Intusschen laat de Koning het Bestuur voor de alsnu plaats gehad hebbende aanbieding dank zeggen, en wordt door Zijne Majesteit, als een bewijs van belangstelling in de voormelde Vereeniging, het Beschermheerschap over Dezelve aanvaard.

» Ik heb de eer, op 's Konings last, van het voorafgaande aan het meergemeld Bestuur bij deze mededeeling te doen.

De Direkteur van het kabinet des Konings
DE KOCK.

Zuid- en Ooster-Afdeeling van Borneo. — Per telegraaf via Soerabaija is de tijding ontvangen, dat den 9den Februarij jl. de versterking te Amonthai met groot verlies des vijands, doch met gering verlies aan onze zijde, is genomen, ten gevolge waarvan de geheele Benoea Lima in onderwerping is gekomen. Hidaijat, die bij publicatie van 5 Februarij jl. als mangkoe boemi of rijksbestuurder vervallen verklaard en gesommeerd is, om zich ter beschikking van den Gouvernements kommissaris te stellen, is in verband met de expeditie tegen Amonthai mit dien kommissaris in corespondentie getreden. Eenige benden uit de Boven Doeson hebben in den nacht van den 8sten op den 9den Februarij Marabahan aangevallen, doch zijn met groot verlies afgeslagen.

Radja Moening is den 5den Februarij door den kapitein Schiff te Tjambai overvallen en dood in onze handen gevallen, bij welke gelegenheid de 1ste luitenant Blondeau is gesneuveld.

Eene naar Taäl opgerukte kolonne, sterk 75 man, is aldaar den 10den Februarij met een overmagtigen vijand slaags geweest, zonder eene beslissende uitkomst.

In de Boven Doeson had den 11 den Februarij de eerste ontmoeting met de benden van Soerapati plaats. De *Suriname* geraakte door twee schoten uit den op de *Onrust* buit gemaakten 30ponder buiten gevecht, bekwam 1 doode en 17 gekwetsten. Nadat de *Montrado* en *Celebes* ter versterking waren aangekomen, werd den 22sten Februarij de aanval op de vijandelijke benting hervat, die alstoen met het daarin aanwezige geschut, door eene omtrekking en een aanval in den rug, door de landmagt onder kapitein Ravestein, terwijl de zeemagt het front bezig hield, is genomen.

De Montrado, onder bevel van den luitenant-ter-zee 2de klasse Dronkers, begon den aanval en bekwam daarbij almede een schot uit den 30ponder, met weinig schade aan het vaartuig.

Celebes en Onderhoorigheden. — Berigten over de maand Januarij 1860 behelzen het volgende:

De weersgesteldheid was gedurende de afgeloopen maand over het algemeen zeer ruw. Zoo ter hoofdplaats Makassar als in de omstreken zijn verscheidene huizen omgewaaid.

Het marine- en steenkolen-hoofd werd ten gevolge der zware branding gedeeltelijk weggeslagen en de communicatie met de reede eenige dagen gestremd.

In de Noorder- en Zuider-districten was het weder mede zeer stormachtig; de rivieren traden buiten hare oevers, boomen werden ontworteld en bruggen en huizen stortten in. Ook de afdeeling Bonthain had veel te lijden.

Gedurende Januarij was men in de Noorder-en Zuiderdistricten bezig de padivelden te bewerken.

In de afdeeling Bonthain was men bezig met het snijden der padi en het overplanten van zaad-padi.

Het te velde staande 2de gewas beloofde daar een rijken oogst.

In Januarij kwamen ter reede Makassar ten anker: 7 Europeesch getuigde schepen en 18 inlandsche vaartuigen; terwijl van daar vertrokken: 7 raschepen en 81 inlandsche vaartuigen.

Het minder levendige vertier daar ter plaatse was alleen aan het ongunstige weder te wijten.

Het is der policie gelukt om Pangala, beschuldigd van medepligtigheid aan den moord op den gewezen gezaghebber der Zuider-districten, W. O. Burgemeestre, in handen te krijgen.

Bij zijn verhoor werden door hem als medepligtigen aan voorschreven moord opgegeven de inlanders Mandja en Kolli, van welke de laatstgenoemde bereids den gezaghebber der Zuider-districten in handen gevallen en naar Makassar opgezonden is.

De rust in de Noorderdistricten was gewenscht.

De regent van Lobakkang is den 28sten Januarij naar Torokaija opgerukt, om Ambo Dallé, onechten zoon van wijlen den leenvorst van Tanette, Laroempang, die zich daar had gevestigd en zich onledig hield met het opkoopen van gestolen voorwerpen, te verjagen. — Ambo Dallé is op de vlugt gegaan, na alvorens eenige geweerschoten met het volk van Labakkang te hebben gewisseld.

De rust en orde te Polongbanking (Zuider-districten) beginnen zich meer en meer te herstellen en de bevolking legt zich weder op den landbouw toe.

In Bonthain en Boelecomba laat de rust niets te wenschen over.

Van Ternate had men allezins gunstige berigten nopens de inwendige rust.

Uit Boni zijn berigten ontvangen, loopende tot den 18den Februarij jl. De weêrsgesteldheid verbeterde en met deze ook de ziektetoestand der troepen. Den 13den Februarij vertrok het stoomschip *Java*, aan boord hebbende de 4de en de 6de kompagnie van het 4de bataillon, naar Samarang, doch raakte in den middag van dien dag vast op de Malla-Malla riffen, ten zuiden van Sindjai; Z. M. stoomschip *Gedeh*, den 15den daaraanvolgende van Soerabaija terug komende, heeft getracht de Ja met hoog water van die riffen afteslepen, doch te v geefs. De troepen en goederen zijn op de *Gedeh* ov genomen. Men zoude eenige dagen later bij spring andermaal beproeven het schip vlot te krijgen, hetge alsdan waarschijnlijk zoude gelukken. Na de aankom der op de *Java* geëmbarkeerde troepen zullen neg kompagnien op Java zijn teruggekeerd: 5 van het 14 en 4 van het 4de bataillon. De 6de kompagnie van h 14de bataillon zou worden overgevoerd met de uit Molukken terugkeerende mailboot.

De afgevaardigden van Wadjoe tot het sluiten v een contract waren nog niet aangekomen, weshalve adsistent-resident Bakkers derwaarts zoude vertrekke om de oorzaak van hun lang wegblijven optesporen.

(*Jav. Ct.*)

AANKOMST DER MAIL.

De Nederlandsch-Indische stoomboot *Palembang*, kap Kuller, kwam te dezer reede in den nacht van d 7den op den 8sten jl. medebrengende brieven en da bladen uit Europa, loopende tot 26 Januarij ll. W deelen daaruit het volgende mede.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Rotterdam, 23 Januarij. Keizer Napoleon heeft d 31sten December een brief aan den paus geschreve van wiens inhoud men echter eerst kennis heeft g kregen bij gelegenheid, dat de Parijsche *Moniteur* h antwoord mededeelde, door Z. H. aan den gener Goyon gegeven, toen deze het hoofd der Katholiek kerk met den eersten dag des jaars geluk wensch De keizer erkende in dien brief, dat het congres w is waar de regten van den H. Stoel op de Legati zou erkennen, maar evenwel waarschijnlijk geen dwan middel zal willen bezigen, om dit land onder zijn g zag terug te brengen, hetgeen den keizer leidt tot d raad, om af te zien van het behoud der Romagna, a zijnde dit het meest geschikt om aller belangen te b vredigen. Ten slotte geeft hij te kennen, dat het ov rige gedeelte van het pauselijk gebied in dat gev door de mogendheden gewaarborgd zou worden.

De paus, die natuurlijk den 1sten Januarij met d inhoud diens briefs onbekend was, gaf aan den genera Goyon op de Nieuwejaars-receptie, de hoop te kenne dat zijn meester het valsche mogt erkennen van zeke grondbeginselen, die in de laatste dagen verkondig zijn in een geschrift, dat een werk is van huichela en overvloeit van tegenstrijdigheden (de brochure Paus en het Congres). Men meende aanvankelijk, d de paus aan den raad des keizers gehoor geven z doch het officiele dagblad van Rome van 17 dez heeft alle illusien op dit punt doen ophouden, door kennisgeving, dat de paus, na zijn geweten geraa pleegd te hebben, afwijzend geantwoord heeft op d raad, om afstand te doen van Romagna, met bijvo ging van de redenen, die hem tot dit besluit hebben gele

Deze pauselijke verklaring, die door de opname het regeringsblad een officieel karakter heeft, maa den staat van zaken nog moeijelijker dan die ree was, en het bijeenroepen van een congres schier o mogelijk. Men ziet zeer goed in, dat er in Italie ied oogenblik dingen kunnen gebeuren, die een oorlog n zich slepen, en is dus op zijn hoede. Reeds word in Frankrijk de aanvragen om verlof van de hand g wezen en zijn meer andere maatregelen genomen, d duidelijk bewijzen, dat de regering niet gerust Nooit was het Fransche leger zoo goed toegerust thans. In de Marken heerscht een sterke opgewo denheid, en het zou volstrekt niet te verwonder zijn, zoo deze ook tegen de regering des pausen o stonden, in welk geval zijne regten op die strek waarschijnlijk even zoo zouden worden verloochе als die op de Romagna. Aan den anderen kant wo den in Oostenrijk en Beijeren vrijwilligers, ten beho ve van den paus aangeworven en onmiddelijk naar d Kerkelijken Staat gezonden. Alles reden genoeg, o althans niet onvoorwaardelijk aan het behoud van orde en rust in Europa te gelooven.

Werd de aftreding van graaf Walewski en zijne ve vanging door den heer de Thouvenel reeds als e bewijs beschouwd, dat de politiek van keizer Napol on een voor de vrijheid van Italie meer gunstig kara ter had aangenomen, nog meer is men in dat gevoel versterkt door het berigt, dat het Sardinische mini terie Ratazzi afgetreden en de heer de Cavour do den koning met de vorming van een nieuw minister belast is geworden. Het is toch eene omstandighe van groote beteekenis, dat deze staatsman, de wa leider der Italiaansche beweging gedurende de laats jaren, nu door den koning weder te hulp geroep wordt en aan die oproeping beantwoordt; Cavou die aftrad omdat hij de hand niet wilde leenen t het uitvoeren der bepalingen van het tractaat v Villafranca! Het is dan ook geen wonder, dat zij wederverheffing door de voorstanders der oude or van zaken, als eene nieuwe verwikkeling van het It liaansche vraagstuk wordt beschouwd. Daarbij ko eene meerdere toenadering tusschen Frankrijk en Eng land. Er bestaat namelijk eene afspraak, die met e verbond gelijk staat, tusschen de regeringen van be landen, om de nieuw verworven onafhankelijkhe van Noord- en Midden-Italie te erkennen en te besch men. Het hoofddenkbeeld dezer overeenkomst is erkenning der faits accomplis. Een voorstel door Fran rijk aan Engeland gedaan, om iedere poging tot int ventie in de Italiaansche aangelegenheid, als een cas belli te beschouwen, is door laatstgenoemde mogen heid echter voorzigtig van de hand gewezen. In v band met die overeenkomst is van het hoogste gew een schrijven van keizer Napoleon aan den minist van staat, hetwelk voor Frankrijks stoffelijke ontwi keling veel goeds belooft en in Engeland den best indruk gemaakt heeft.

In dien brief worden 's keizers denkbeelden omtre een meer vrijzinnig handelstelsel ontwikkeld en ma regelen voorgesteld, als: afschaffing der regten op w len en katoenen stoffen, achtereenvolgende vermin ring van de regten op suiker en koffij, krachtd voortgezette verbetering der middelen van gemeens vermindering der tollen op de binnenlandsche

(rivieren en kanalen), en daaruit voortvloeijende verlaging der vrachten, voorschotten van den Staat aan landbouw en nijverheid, uitvoering van werken van openbaar nut, opheffing van het verbondsstelsel, handelstractaten met de vreemde mogendheden. Zoo als te verwachten was zijn de *Times*, de *Morning Post* en andere Engelsche dagbladen opgetogen over deze beginselen, terwijl de Londensche *Observer* gelijktijdig het berigt mededeelde, dat de heer Gladstone eene herziening van het Engelsche tarief zou voorstellen, zoo Frankrijk tot eene herzining van het zijne wilde overgaan. Het inkomend regt op de buitenlandsche wijnen zou tot de helft verlaagd en de differentieele regten op de andere artikelen zouden opgeheven worden. Daarentegen kunnen de voorstanders van het verbodsstelsel in Frankrijk zich met het keizerlijk programma niet vereenigen, en naar men zegt, heeft dit in den ministerraad ook niet de goedkeuring van den minister van financiën kunnen wegdragen; andere bladen daarentegen, en daaronder het *Journal des Débats*, juichen de te nemen maatregelen opregtelijk toe, hoezeer dit laatstgenoemd blad niet gelooft, dat al het beloofde — en hier wordt bepaald de opheffing der verbodsbepalingen en het sluiten van nieuwe handels-tractaten bedoeld, zoo spoedig als de Engelsche bladen meenen, zal worden verwezenlijkt. De Fransche regering heeft, heeft de toestemming der wetgevende kamers tot de wijzigingen, in het fransche tarief te brengen, nodig en het is wel waarschijnlijk, dat het daarin krachtigen tegenstand ontmoeten zal, omdat het beschermend stelsel onder de leden vele voorstanders heeft. Voorloopig heeft de *Patrie* verklaard, dat de verbodsbepalingen in het tarief, met voor de maand Julij van 1861 afgeschaft zullen worden, terwijl die bepalingen dan zullen worden vervangen door een beschermend regt van 30 of 25%, waardoor de fabrikanten met het buitenland zullen kunnen concurreren.

Wij zullen wel niet noodig hebben op het hoog gewigt van deze entente cordiale tusschen de beide magtigste Westersche mogendheden te wijzen. Daarmede is de Italiaansche aangelegenheid in eene nieuwe phase getreden; want Oostenrijk — de half-officieele regeringsbladen erkennen het zelve — is vooreerst buiten staat het zwaard voor Italie aan te gorden en zal zich moeten bepalen tot een protest tegen hetgeen waarschijnlijk gebeuren zal.

De prins-regent van Pruissen heeft den 12den dezer den landdag met eene troonrede geopend. De regent besprak daarbij de afgeloopen Europesche gedeurtenissen en vermeldde hoe na het sluiten van den vrede, op de gemeenschappelijke uitnoodiging van Oostenrijk en Frankrijk, Pruissen zich bereid had verklaard deel te nemen aan een Europeesch congres, dat de meest geschikte middelen zou in overweging nemen ter bevrediging van Italie en daardoor ter bevestiging zijner politieke betrekkingen. Bij de vermelding van den wensch naar hervorming van den Duitschen bond, gaf de prins te kennen, dat Pruissen zich steeds zal beschouwen als de natuurlijke vertegenwoordiger van het streven, om de krachten der natie op te heffen en de gezamentlijke Duitsche belangen ijverig te bevorderen. De regering wenscht de bedrijvigheid van de Duitsche Bondsvergadering in hare betrekkingen tot de constitutie te beperken; zij acht zich derhalve verpligt bij de Keurhessische constitutievraag het terugkeeren tot de constitutie van 1831, met terzijdestelling van met den bond strijdende bepalingen, als den weg aan te duiden, welke met die grondstelling overeenkomt. De prins-regent, in vereeniging met zijne Duitsche bondgenooten, heeft zijne pogingen voortgezet, om aan de Duitsche deelen van Denemarken eene vaste, aan de erkende landsregten beantwoordende constitutie te doen verleenen en den tusschen-toestand op eene bevredigende wijze geordend te zien. De troonrede somt voorts de wetsontwerpen op, die den landdag aangeboden zullen worden, namelijk, betrekkelijk de kwestie der grondbelasting, de districts-indeeling, de vaststelling der kiesdistricten, de wet op het huwelijk, eene wet betrekkelijk de algemeene weerpligtigheid, nevens daartoe behooorende finantieele ontwerpen; daarbij o. a. kennen gevende, dat het niet de bedoeling is te breken met de erfenis eener groote eeuw: ook voortaan zal het Pruissische leger wezen het Pruissische volk onder de wapenen.

De eerste kamer heeft op nieuw den vorst zu Hohenlohe-Ingelsingen tot voorzitter benoemd. In de tweede is de hoogleeraar Simson als zoodanig gekozen; de heer Grabow werd tot eersten, de heer Matthis tot tweeden vice-voorzitter benoemd. Al de benoemden behooren tot de partij van den gematigden vooruitgang. In de eerste kamer sprak de bekende v. Gerlach, bij de opening, als oudste in jaren, eenige weinig beteekende woorden, eindigende met een heilwensch voor den steeds zieken koning »bij de gratie Gods," den prins-regent enz.; in de tweede kamer besloot de heer Braun eene korte, maar warme toespraak, mede als oudste in jaren, met deze woorden: »Elke meening zal vrij zijn, vrij het woord, waaraan geen andere grens wordt gesteld, dan het welzijn, de eer en de roem des vaderlands. Leve Z. K. H. de prins-regent!" welke leus driemaal door de vergadering werd herhaald.

De troonrede schijnt in Pruissen een goeden indruk gemaakt te hebben. De zinsneden betreffende de Duitsche aangelegenheden, bijzonder over de Keurhessische en over de reorganisatie van de armee, werden door de groote meerderheid der afgevaardigden levendig toegejuicht. Men heeft met genoegen opgemerkt, dat als oorzaak van de laatste krijgstoerustingen het gevaar aan de Duitsche grenzen genoemd wordt.

De tijdingen uit Hongarije blijven voor Oostenrijk ongunstig. De beweging neemt er meer toe en het is reeds zoo ver gekomen, dat de regering de Oostenrijksche officieren in Hongarije niet meer vertrouwt. Ook in Venetie openbaart zich de vijandige geest tegen Oostenrijk weer in verschillende manifestatiën.

In Baden raakt de regering hoe langer zoo meer in geschil tusschen de bevolking en het concordaat. Een adres uit Heidelberg tegen het concordaat, opgezonden aan de tweede kamer, telt 1100 handteekeningen, waaronder ruim 400 van R. Katholieken. De publieke uitgave van het verslag der werkzaamheden der vergadering van Protestanten, den 28 Nov. ll. te Durlach gehouden, overtreft aller verwachting. In weinige dagen waren 2000 exemplaren verkocht. Ook het door die vergadering opgerigte *Süddeutsche evangelische-protest. Wochenblatt* wordt in Baden en geheel Duitschland veel gelezen. Toch zijn de aanleggers der bedoelde vergadering door de regering ter verantwoording geroepen, gelijk thans ook zij, van wie oorspronkelijk een adres uit Mannheim tegen het concordaat is uitgegeven, mede wegens overtreding der wet.

Bij de op nieuw uitgeschrevene verkiezingen te Leuven zijn de clericale kandidaten allen bij de eerste stemming gekozen. Men weet dat de vorige verkiezingen door de kamer van afgevaardigden nietig verklaard zijn, op grond dat hierbij omkoopingen hebben plaats gehad.

De Deensche regering schijnt er thans ernstig op bedacht te zijn in Holstein een soort van stadhouderschap in te stellen, en indien prins Christiaan van Glücksburg die betrekking niet had geweigerd, ware de zaak reeds tot stand gekomen. Reeds moet meer dan eene groote mogendheid hare adhaesie aan dit plan van Denemarken hebben te kennen gegeven. Door den ontworpen maatregel toch zou eindelijk het hertogdom op een speciaal standpunt worden gebragt, volkomen in overeenstemming met zijn exceptionelen toestand en zijn tweeledigen aard van Deensche Provincie en Duitsche provincie. De Deensche rijksdag heeft met een zeer groote meerderheid besloten tot de eerste lezing van een voorstel van den afgevaardigde Barford, betreffende de scheiding van kerk en staat.—Sedert eenigen tijd hebben te Kopenhagen grove volksdemonstratien tegen gravin Danner plaats. De waarschuwingen der politie hebben de oploopen niet kunnen beletten, en zij heeft zich dus genoodzaakt gezien verscheidene personen, niet allen tot den geringen stand behoorende, in hechtenis te nemen.

Wij hebben onlangs melding gemaakt van de oneenigheid tusschen den Zweedschen landdag en de Noorwegsche Storthing. Volgens tijdingen uit Christiania van den 10den dezer, schijnt deze laatste te volharden bij haar eenmaal genomen besluit omtrent het tot stand brengen der onafhankelijkheid van Noorwegen, en dus tot het verkrijgen eener definitive scheiding in alle administrative, militaire, financieele en politieke aangelegenheden, die sedert 1815 gemeenschappelijk door de beide Scandinavische rijken worden behandeld. Er openbaart zich thans in dit opzigt bij de Noorweegsche bevolking zulk eene algemeene en krachtige oppositie tegen Zweden, dat de Zweedsche regering eene zware taak te vervullen zal hebben, om haar beginsel tot behoud van het bestaande stelsel te handhaven; te meer omdat de Noorweegsche Storthing zich bereid toont tot alle mogelijke opofferingen om haren wensch bevredigd te zien. In eene harer laatste zittingen is er ook sprake geweest om, wanneer het congres tot stand kwam, de door haar opgeworpen kwestie in die bijeenkomst in behandeling te geven en de tusschenkomst der mogendheden ten gunste van Noorwegen in te roepen.

De Spanjaarden zetten met goed gevolg den oorlog tegen de Mooren voort. Zij hebben den vijand in onderscheidene gevechten geslagen en zijn Tetuan genaderd, dat aangevallen zal worden, zoodra men over genoegzaam zwaar geschut te beschikken zal hebben.

De Spaansche *Gaceta* deelt de overeenkomst mede tusschen den Heiligen Stoel en Spanje gesloten, waarvan de ratificatien bereids uitgewisseld zijn. Daarin is bepaald, dat de kerk het volledige regt heeft, om in Spanje goederen en waarden, welke ook te koopen en er de vruchten van te plukken; dat de geestelijke goederen in Spanje noch verkocht, noch vervreemd mogen worden, zonder vergunning van den Heiligen Stoel; maar ook dat de paus—op voorstel van Spanje en uit aanmerking van het moeijelijke beheer der geestelijke goederen door de geestelijken—in hun verkoop heeft toegestemd, tegen vergoeding van inschrijvingen tot de volle waarde, ten behoeve der geestelijkheid, op het Spaansche 3 pCt. grootboek, welke inschrijvingen niet overgedragen mogen worden. Van be loelden verkoop zijn echter seminariën, geestelijke huizen van verbetering en andere gestichten van dien aard uitgezonderd.

POLITIEK OVERZIGT.

De spoorwegkwestie houdt nog steeds de gemoederen bezig. De strijd blijft in de couranten aanhouden. De eerste kamer is nu tegen 1 Februarij bijeengeroepen, wanneer wij hopen dat aan de agitatie een einde zal komen.

In Amsterdam hebben veertig der voornaamste handelshuizen, aan welker hoofd de heeren *Hope en Co.* een adres aan den gemeenteraad aangeboden, waarin verzocht wordt, dat de gemeente tot amortisatie der benoodigde som voor de doorgraving van Holland op zijn smalst, jaarlijks twee tonnen gouds zoude bijdragen. Daardoor hebben deze hunne afkeuring te kennen gegeven van den beruchten brief van dien raad aan den commissaris des konings van Noord-Holland, in antwoord op de vraag, wat Amsterdam gezind is tot de doorgraving bij te dragen.

Er werd door een onzer dagbladen medegedeeld, dat een nieuw reglement op de drukpers in Indië door het ministerie van kolonien vervaardigd en verzonden was. Dit berigt is echter tegengesproken, met de verklaring, dat het nog niet beslist is, of dat reglement bij de wet, dan bij besluit zal worden vastgesteld.

Uit de extracten uit de dagbladen zal men zien, dat hier te lande tevens de strijd blijft aanhouden over de inmenging der vertegenwoordiging in koloniale zaken, den vrijen arbeid en de regeling van suiker- en andere contracten.

LAATSTE BERIGTEN.

Londen, Woensdag 25 Januarij. — In het huis der Lords heeft lord Grey een amendement voorgesteld op het adres van antwoord, hetwelk door lord Fitz Williams is voorgedragen, en wel ter zake, dat de expeditie tegen China is ondernomen zonder voorafgaande goedkeuring van het Parlement. Hij gispt het handelsverdrag met Frankrijk. De hertog van New-Castle, lord Normanby en lord Brougham spreken tegen het amendement. Lord Derby gispt de ministerieele staatkunde. Hij wenscht, dat de vreemde troepen Italie zullen ontruimen. Het amendement wordt verworpen en het adres aangenomen.

In den verderen loop der zitting van het lagerhuis op gisteren avond, verklaarde lord Palmerston, dat het handelsverdrag tusschen Frankrijk en Engeland is gesloten, onder voorbehoud der goedkeuring van het parlement. Met betrekking tot de Italiaansche aangelegenheden verklaarde deze minister het berigt voor onwaar, als zou Frankrijk aan Engeland een alliantie-verdrag hebben voorgeslagen, waarbij elke vreemde interventie in Italië tot een *casus belli* zou worden gemaakt. De overeenkomst der beide landen berust op het beginsel, dat de Italianen het regt zullen hebben, zelven hunne aangelegenheden te regelen. Hierop werd ook door dit huis het adres van antwoord aangenomen.

— In het Huis der Gemeenten heeft de Heer Abyn het adres van antwoord voorgedragen. De Heer Disraeli is niet voornemens een amendement voor te stellen. Hij acht het handelsverdrag met Frankrijk in strijd met de beginselen van vrijen handel en gispt het, dat men de goedkeuring van het Parlement deswege niet had gevraagd. De staatkunde betreffende Italie en Frankrijk komt hem voor in de troonrede op dubbelzinnige wijze te zijn medegedeeld, inzonderheid ten aanzien der aangegane verpligtingen. Hij keurt het beginsel der non-interventie goed, van hetwelk lord John Russell is afgeweken, toen hij in Augustus jl. aan Frankrijk tot regeling der Italiaansche aangelegenheden eene gemeenschappelijke interventie had voorgesteld. Hij vraagt of de regering Napoleon gemagtigd heeft, om onder waarborg van Engeland, aan den Paus het behoud zijner overige bezittingen te verzekeren, indien hij van de Romagna afstand deed. Lord Palmerston zegt, dat het handelsverdrag met Frankrijk is gesloten onder voorbehoud der goedkeuring van het Parlement. Ten aanzien der Italiaansche aangelegenheden zegt hij, dat het onwaar is, dat een voorstel is gedaan tot eene alliantie met Frankrijk, waarbij elke vreemde interventie in Italie als eene *casus belli* wordt verklaard. De overeenkomst tusschen beide staten berust op het beginsel, dat de Italianen het regt zullen hebben zelven hunne aangelegenheden te regelen. Het adres is daarna aangenomen.

— Den 23sten Jan. heeft *Reuteres office* het volgende telegram ontvangen: Het stoomschip *Canada* heeft geene specie aangebragt. Het heeft alleen de Iersche brieven te Queenstown afgegeven. De post van New-York is te Boston niet tijdig genoeg aangekomen, om met de *Canada* te worden verzonden; de oorzaak der vertraging was het heerschen van een zware mist. De laatste berigten via Halifax ontvangen, melden, dat men van Mexico berigt heeft ontvangen, dat de Britsche minister voornemens was, zich naar Vera-Cruz te begeven, ten einde de regering van Juarez te erkennen. Uit de bijzonderheden omtrent het onheil aan de Pemberton Mills, te Lawrence in Massachusetts, blijkt, dat daarbij 180 personen het leven hebben verloren.

Het congres was nog niet geconstitueerd.

Parijs, 25 Jan. De *Moniteur* bevat het rapport van den minister Magne, over den staat der financiën van het keizerrijk, hetwelk door verscheidene omstandigheden is vertraagd. De minister zegt, dat het staatkundig programma van den keizer een tijdvak van vrede opende. Hij wenscht zich geluk met den goeden staat der schatkist en den bloeijenden toestand der financiën. Het te kort in de schatkist, hetwelk 836 millioen bedroeg, is verminderd tot 660 millioen. Er is nog slechts voor 135 millioen aan schatkistbons in omloop. Sedert 1852 is de handel met het buitenland vermeerderd met 80 pCt. Hij heeft aan den raad van state de noodige bescheiden gezonden, om de begrooting van 1861 te ontwerpen. Uit die stukken blijkt, dat men een batig saldo van 3 millioen kan verwachten. Het programma van Jan. verpligt den minister, om, tot handhaving van het evenwigt in het budget, de amortisatie uit te stellen. Hij hoopte echter, dat dit uitstel slechts van korten duur zal zijn.

Londen, 26 Januarij. Tusschen Frankrijk en Engeland is een handelstractaat geteekend, volgens een van welks bepalingen zijde vrij van regten in Engeland kan worden ingevoerd

— Graaf Cavour heeft in Sardinie een nieuw ministerie gevormd.

— De keizer van Frankrijk gaat met zijne handelshervormingen voort. Er hebben onstuimige kabinetszittingen plaats gehad.

— De paus heeft geweigerd den raad des franschen keizers te volgen en weigert iets van zijn wereldlijke magt af te staan. Men zegt dat hij de terugtrekking der fransche troepen heeft gevraagd.

— Te Napels heeft een ministerieele krisis plaats.

— De reorganisatie der Engelsch-indische armee is door kolonel Sykes op den 7den Februarij in het Lagerhuis ter sprake gebragt.

— De heer Vansittart heeft een motie voor een commité betrekkelijk de indische financien ingesteld.

De Reform-bill der Regering zal den 20sten Febr. ingediend worden.

— Verschillende indische ambtenaren zijn benoemd tot ridders der Bath-orde.

— De senaat en het wetgevend ligchaam in Frankrijk zijn tegen 23 Februarij bijeengeroepen.

— De kamer van koophandel te Belfast heeft een memorie aan het gouvernement ingediend, strekkende om de inkomende regten op Fransche wijnen bij invoer in Engeland te verminderen, ten einde eene vermindering van regten op lijnwaden in Frankrijk te verkrijgen.

— Het belang der manufacturiers in Frankrijk verzet zich tegen de voorgestelde afschaffing der verbodsregten, maar Bordeaux, Havre en andere voorname plaatsen hebben publieke vreugdebetooningen aan den dag gelegd.

— Het americaansche huis van volksvertegenwoordigers heeft nog geen *Speaker* benoemd.

— Kapitein Harrison van de *Great Eastern* is te Southampton verdronken.

— Prins de la Tour d' Auvergne volgt den hertog de Grammont als fransch gezant te Rome op.

— In de Marken bij Rome zijn ernstige onlusten uitgebroken.

— De terugkeering van Cavour tot het bewind wordt als gunstig voor de aanhechting van Midden-Italie aan Sardinie beschouwd.

— Te Florence is een geregeld plan om een inval in Toskane te doen, ontdekt. Er hebben verscheidene arrestatien plaats gehad.

— Den aartsbisschop van Pisa is door het provisioneel bestuur het doen van gebeden voor den groothertog verboden.

— Cavour heeft de kamer der gedeputeerden ontbonden, en een nieuwe bijeengeroepen. De Sardinische kieswet is in de Legatien, Modena en Parma afgekondigd en stembriefjes zijn voor de volgende maand rondgezonden.

— Het spaansche leger is een eind weegs naar Tetuan opgerukt, en nieuwe voordeelen op de Mooren behaald.

— In Pruissen is een nieuw vereeniging van partijen gevormd, de Roomsch-Katholieken hebben zich met de behoudende partij vereenigd.

— Tusschen Sardinie en Pruissen zal hoogst waarschijnlijk een handelstractaat worden gesloten.

NEDERLAND.

Van den Specialen Correspondent van den Java-Bode.

's Gravenhage 25 Januarij 1860.

In den toestand van ons vaderland is, in de laatste veertien dagen, al even weinig verandering gekomen als in dien van Europa. Terwijl voor ons werelddeel de Paus en het Congres nog altijd de hoofdkwestie is, maken voor Nederland de spoorwegplannen voortdurend het belangrijkste onderwerp uit. Thans is het rapport der Eerste kamer en het daarop gegeven antwoord van de regering, betreffende de spoorwegconcessien bekend, en den 1sten Februarij zal dat Staatsligchaam zijn oordeel uitspreken. Hoe dat oordeel wezen zal, is uit het verslag niet op te maken. De meeningen zijn uiteenloopend; wat een groot aantal leden goedkeurt, wordt door een groot aantal afgekeurd. De meerderheid erkent, dat de aanleg van spoorwegen noodzakelijk is en dat het hoofddoel er van moet wezen de vereeniging der zeehavens met het buitenland alsmede de bevordering van den binnenlandschen handel. Vele leden zagen bezwaar in het aantal en de rigting der ontworpen lijnen, maar sommigen zouden daarvan hunne stem afhankelijk maken. Wat de noordelijke lijn betreft, heeft men het bezwaar, hetwelk ook in de Tweede kamer op den voorgrond is geplaatst tegen de lijn over Assen, zeer doen uitkomen. Ten opzigte van de zuiderlijn keurden verscheidene leden het sterk af, dat de belangen van Utrecht en Noordholland waren voorbijgezien. Zij achten het hoogst onstaatkundig, om den naijver tusschen de twee handelsteden op te wekken. Andere leden meenden, dat de grieven van Amsterdam en Utrecht zeer overdreven werden, vooral nu in het plan opgenomen was de lijn van Amsterdam naar Nijmegen. Breedvoerig is er gesproken over de gevaren, welke de overbrugging der rivieren opleverde; maar verscheiden leden waren van oordeel, dat zonder die overbrugging spoorwegen in ons land onmogelijk waren. Vooral in de brug over de Moerdijk zag men groot bezwaar; sommigen wilden die door een stoomvlot vervangen. Over de zeeuwsche lijn war en de meeningen verdeeld. Wat het finantieele gedeelte der voordragt aangaat, was men bijna algemeen van oordeel, dat de concessien te zware offers aan de schatkist oplegden. Verscheidene leden beweerden, dat zij de krachten van den Staat te boven gingen. Tegen de rentegarantie inzonderheid werd door velen groote bedenking gemaakt. En waren er evenwel, die de meening waren toegedaan, dat, zoo men spoorwegen wilde, men zich ook de offers daartoe moest laten welgevallen. — De regering heeft die bedenkingen en al wat door de Eerste kamer is aangevoerd en hoofdzakelijk eene herhaling is van de verslagen en discussien der Tweede kamer, beantwoord; maar noch uit dat antwoord noch uit het verslag zelf laat zich de uitslag voorzien. En ook dan, wanneer de Eerste kamer tot eene aanneming mogt overgaan, weet men nog niet, of de koninklijke sanctie zal verleend worden: in de hoofdstad is men druk in de weer, om dit eventueel te voorkomen.

In verband met de tweede groote kwestie voor het binnenland, die der doorgraving van Holland op zijn smalst, heeft zich een veertigtal der aanzienlijkste ingezetenen van Amsterdam tot den gemeenteraad aldaar gewend met een adres, dat door de bladen der hoofdstad wordt medegedeeld en waarin zij o. a. verzoeken: dat de raad zal besluiten, om van 1 Julij 1863 af jaarlijks 1 pCt. te verstrekken voor de aflossing der in dat geval vereischte som à *f* 20,000,000, ten einde de regering, of desverkiezende de stad gelegenheid te geven, die som te negotieren à $3^1/_2$ pCt. binnen voormelden tijd van drie jaren; en daarvoor te bekomen de geraamde som van *f* 18,500,000, die alzoo den staat in beide gevallen niet meer zal kosten dan de rente van *f* 700,000 's jaars.

Op die wijze zou de stad Amsterdam, de aflossing voor hare rekening nemende, door de bijdrage van *f* 200,000 's jaars, ze in een betrekkelijk kort tijdsverloop van 44 jaren kunnen bewerkstelligen, immers wanneer de uitgespaarde rente daarbij wordt voorbehouden, met dat gevolg, dat die subsidie na de aflossing geheel zou ophouden en alzoo maar tijdelijk de stad zal bezwaren, waartegen de staat na verloop van den termijn van aflossing, geheel van dien rentelast ontslagen zou zijn en het kanaal een staatsdomein zal blijven, even als zulks met de spoorwegen het geval is, en alzoo deze transactie gelijk zal staan met eene guarantie van $3^1/_2$ pCt. voor een bepaald getal jaren.

Wordt in overeenstemming met dit adres besloten dan zou de heftig bestreden doorgraving van Holland kans hebben om tot stand te komen. Zoo als de kwestie op dit oogenblik staat, regtvaardigt zij de geestige plaat van den *Nederlandschen Spectator*, waarop eene noordhollandsche boerin aan eene ægyptische vrouw die tegenover haar zit, de vraag doet, wie van haar beiden het eerst hare taille zal zien doorsnijden; en tusschen haar beiden, op den achtergrond, staat in arbeiderskleeding de ingenieur Conrad — zoo wel in de Suez-commissie als in die voor de doorgraving van Holland een der hoofdpersonen — niet wetende waar hij het eerst mede zal moeten beginnen.

Den 14den Februarij zal waarschijnlijk de Tweede kamer bijeenkomen, om over Hollands scheiding te spreken — mij dunkt dat in dit geval de spoorwegconcessien met veel meer regt als eene scheiding kunnen worden aangemerkt, want de kampsteden zijn fel verbitterd tegen elkander; 't is goed dat den Haag tusschen beiden ligt; en daar is men te vreden met het lijntje naar Scheveningen en Gouda, waarvoor de concessie eerlang zal worden verleend, zonder dat het votum der Eerste of Tweede kamer, althans voor de concessie-zelve, zal worden vereischt. Slechts de verklaring dat de weg ten algemeenen nutte is, zal later, ten behoeve der onteigeningen, moeten worden uitgevaardigd. Maar dat men boven de onteigeningswetten voor den Noorder- en Zuiderspoorwegen zal stellen, dat die wegen ten algemeenen nutte zijn, schijnt, na al hetgeen er gezegd en geschreven is, bijna onmogelijk.

Door de concessionarissen der lijn van Utrecht op Zwolle zijn thans de kaarten voor dien weg bij de Regering ingezonden en men mag dus spoedig de tot standbrenging van die lijn verwachten, welke voor het noorden onzes lands van zooveel gewigt is.

Er zullen menschen handen te kort komen, om al die wegen aan te leggen. Nu op dit oogenblik zijn er handen te veel: zelfs zeesoldaten, een artikel, dat ten allen tijde in Nederland hoogst schaarsch was, komen er in zulk een overvloed, dat de minister van marine last heeft gegeven geene anderen meer bij dat wapen op te nemen, dan hen, die volkomen aan de vereischten beantwoorden. Uit die resolutie blijkt reeds, dat men vroeger zoo nauw niet zag. Maar het vooruitzigt bestaat, dat weldra onze zeesoldaten allen gepensioneerd kunnen worden. Eene fransche *Revue* althans geeft daarop hoop door hare zeer juiste beschouwing van den zeestrijd, onder de tegenwoordige omstandigheden. Men heeft het thans zoo ver gebragt, dat men kanonnen bezit, welke met groote juistheid op een afstand van 4000 ellen kogels van enorme zwaarte schieten, en waarmede men tien schoten kan lossen in ééne minuut. Tegen zoodanig kanonvuur is geen schip bestand, tenzij het geheel met het ijzeren pantser is bekleed, dat onlangs werd uitgevonden, en dat zoodanig ingerigt is, dat het eene schip het andere in den grond boort. Maar door den schok moet ook het aanvallende schip splijten en het gevolg er van zal zijn, dat beiden zinken. Met dat gevolg voor oogen zullen zeeslagen wel onder de zeldzaamheden gaan behooren en onze zeemarine zal hare bestemming dus verliezen. Wij gelooven evenwel niet, dat men op de manschappen den maatregel zou toepassen, die men gewoonlijk ten behoeve der officieren neemt; voor men hen pensioneert, bevordert men hen eerst in rang. Nog voor weinige dagen werd er een kolonel gepensioneerd, wiens kolonelsepauletten nog geene halve maand oud waren, terwijl zijne kwaal reeds een jaar ongeveer hem voor de dienst ongeschikt had gemaakt. Een arm ministerie-ambtenaar kan geene honderd gulden promotie maken, omdat de schatkist het niet gedoogt, maar een vermogend majoor wordt kolonel, opdat zijn pensioen niet gering zou zijn! Het is een stelsel, dat in de Tweede kamer menigmaal is afgekeurd, maar niet te min nog altijd in zwang blijft — voor de officieren. De tien africaansche soldaten daarentegen uit het nederlandsch-indische leger, die deze week naar Rotterdam vertrokken, om naar St. George d' Elmina te worden overgebragt, zijn nog in denzelfden rang, waarin zij bij het leger in dienst traden; geen van hen zal zelfs maar een korporaals pensioen genieten.

(*Wordt vervolgd.*)

Rotterdam, 23 Jan. De gesteldheid des weders hier te lande is sedert ons vorig berigt niet veranderd. De temperatuur bleef zeer zacht, niettegenstaande soms storm en veel regen werden waargenomen. De prijzen der levensmiddelen zijn stationnair gebleven.

Den 9den dezer had onze stad het verlies te betreuren van den heer *N. J. Storm van 's Gravesande*, die na eene korte ongesteldheid, op den leeftijd van 72 jaren overleed. De overledene was sedert ruim 20 jaren secretaris dezer gemeente en sedert meer dan 40 jaren nam hij als secretaris en lid en later als vice-president van de commissie van administratie der gevangenissen alhier, een ijverig deel aan de behartiging der belangen dier instellingen. Ook in de letterkundige wereld verwierf hij een gunstig bekenden naam. Bij zijne bekwaamheden voegde hij eene groote mate van werkzaamheid en was zeer trouw in de uitoefening zijner ambtspligten. Aan zijn graf werd door ds. Deeleman en in den gemeenteraad door den burgemeester eene waardige hulde aan 's mans nagedachtenis gebragt.

— Z. M. heeft *goedgekeurd* het besluit van den gouv.-gen. van Ned. Indie van 15 Nov. 1859, waarbij de vice-pres. van den raad van Ned. Indie, *A. H. W.* baron *de Kock*, op verzoek, met 30 Junij 1860, op de meest eervolle wijze, uit 's lands dienst wordt ontslagen onder dankbet. en met behoud van aanspraak op pensioen; en *benoemd* tot vice-pres. van den raad van Ned. Indie. mr. *A. Prins*, thans lid, van dien raad; en tot lid, jhr. mr. *H. C. van der Wyck*, thans res. van Soerabaija.

Z. M. heeft *benoemd* tot komm. der orde van den Ned. Leeuw den aftredenden vice-pres. van den raad van Ned. Indie, *A. H. W.* baron *de Kock*, thans ridder; tot ridder dier orde den Indischen hoofdambtenaar *H. Kleyn van de Poll*, laatstelijk resid. van Bezoeki, en den hoofdintendant der milit. administratie *J. E. van der Smissen*, thans uit Ned. Indie met verlof hier te lande.

Z. M. heeft ontslagen op verzoek eervol den officier van gez. 3de kl. bij de zeemagt in Oost-Indie G. Luchtmans en hem benoemd, met behoud van anc., tot officier van gez. 3de kl. bij de landmagt aldaar.

— Door Z. M. is bepaald dat de premien, welke a[...] de onderofficieren en korporaals van de wapens [...] infanterie en artillerie zijn toegekend of alsnog toe[...] kend zullen worden, bij hun overgang van het [...] ger hier te lande bij dat in Indie, niet hinderlijk [...] zijn, om in gemelde gewesten te worden toegelaten t[...] den wetenschappelijken cursus ter verkrijging van [...] officiers-rang.

— Z. M. heeft aan den gepensioneerden 1sten luit. v[...] het wapen der kavallerie bij het leger in Nederl. Ind[...] F. E. van Lawick van Pabst, den titulairen rang v[...] ritmeester toegekend.

De Overland-post, loopende tot 25 November, is d[...] 12den Januarij hier te lande aangekomen.

HH. MM. de koning en de koningin bevinden zich tha[...] voortdurend in de residentie, waar de winterfeest[...] thans aan de orde van den dag zijn.

Z. K. H. de prins van Oranje heeft, na een geru[...] verblijf, dezer dagen Parijs verlaten en zich naar Bo[...] deaux begeven. Van daar zal de prins naar Lond[...] vertrekken, waar hij mede eenige weken zal vert[...] ven.

Z. K. H. prins Frederik begeeft zich weder naar Be[...] lijn, waar zich voortdurend zijne gemalin en prins[...] Marie bevinden.

— Het heeft Z. M. behaagd den gepensioneerden k[...] pitein van het Indische leger W. A. van Rees, te beno[...] men tot officier der orde van de Eikenkroon. Z. [...] heeft tot ridders dier orde benoemd, de officier van g[...] zondheid 1ste kl. J. H. C. Basting, en de officier v[...] gezondheid der 2e kl. J. C. Mullemeister.

ENGELAND.

Londen, 23 Januarij —. De *Globe* is het niet eens m[...] den *Times*, die nu reeds wil beweren, dat het hande[...] tractaat tusschen Engeland en Frankrijk minder vo[...] deelen voor eerstgenoemd dan voor laatstgenoemd la[...] zal opleveren. De *Globe* vraagt, of de *Times* niet schreeu[...] voor dat hij geslagen wordt en of het niet beter wa[...] de ministeriele verklaringen in het Parlement nope[...] het verrigte af te wachten, alvorens nu reeds tot [...] slotsom te willen komen, dat wij iets gaan doen, d[...] onbestaanbaar zoude wezen met de beginselen on[...] handelsstaatkunde en de belangen onzer nationale [...] nancien.

— De berigten uit de fabriek-distrieten vermelden e[...] voldoenden vooruitgang in den handel, en de prij[...] der meeste hoofdartikelen zijn iets vaster. Te Birmin[...] ham, Sheffield en Wolverhampton blijft de werkzaa[...] heid tamelijk levendig, doch te Manchester en Nottin[...] ham is het stiller geworden; daarentegen vermeerde[...] de levendigheid te Halifax, Huddersfield, Leeds en Le[...] cester, bij eenige rijzing in de prijzen.

— Met de *Etna* zijn berigten ontvangen uit New-Yor[...] van 12 dezer en 56,000 doll. aan specie. Te Lawren[...] in Massachusetts waren den 10den de zoogenaam[...] Pemberton-fabrieken ingestort, waarbij 180 person[...] omkwamen. Later geraakten de puinhoopen in bran[...] waardoor de menigte, die tot redding was toegesne[...] verdreven werd.

Uit Vera-Cruz wordt van 22 Dec. geschreven, d[...] Marquez in de stad Mexico in hechtenis was genome[...] Miramon was van Guadalayara vertrokken, om de co[...] stitutionelen bij Colima aan te tasten. Hij had 420,0[...] doll. van de door Marquez geroofde som teruggege[...]

FRANKRIJK.

Parijs, 23 Januarij. — De leiders der partij van [...] beschermend stelsel hebben den Heer Thiers uitgen[...] digd den Keizer te onderhouden ten gunste van d[...] stelsel. Het schijnt echter, dat de beroemde staatsm[...] aan den wensch geen gehoor heeft gegeven.

— De tijdingen uit Italie leveren het bewijs, dat [...] volksbeweging in de Marken, Umbrie en het Vene[...] aansche toeneemt. Het is vooral laatstgenoemde stre[...] welke eene zoo vijandige houding tegenover Oostenr[...] aanneemt, dat men te Weenen reeds de mogelijkh[...] van een nieuwen strijd schijnt te voorzien, zoo al n[...] tot handhaving der pauselijke regten en van die d[...] uitgewekene dynastien, dan toch tot behoud van de[...] provincie. Eene andere vraag is, of Oostenrijk in sta[...] zou wezen zich opofferingen te getroosten. De best[...] derrigte correspondentien uit Weenen beantwoord[...] die vraag ontkennend en zijn van oordeel, dat alle[...] de weg van staatkunde en onderhandelingen op dit ooge[...] blik binnen het bereik van het keizerlijk bewind lig[...]

— De nieuwe groot-vizier schijnt niet de behoudsm[...] te zijn, dien de oude Mahomedaansche partij aanvank[...] lijk in hem meende te zien. Althans wat het stelse[...] van bezuiniging betreft, daarin volgt hij volkomen [...] beginselen van zijn voorganger, met dit ondersche[...] dat hij meer tact bezit, om zijne denkbeelden ingang[...] doen vinden; terwijl hij tevens, wegens zijne meerde[...] bezadigdheid, de oppositie-partij, waarmede hij te str[...] den heeft, niet tegen zich stemt. Hij heeft het re[...] zoover gebragt, dat het departement van buitenl. za[...] bijna ongemerkt op een veel eenvoudiger, minder ko[...] baren voet is ingerigt, welke organisatie thans wa[...] schijnlijk ook bij de andere ministerien zal word[...] ingevoerd. Naar men verneemt, heeft hij buitendi[...] nog verschillende andere ontwerpen tot verminderi[...] van het budget der uitgaven aan de goedkeuring d[...] Sultans onderworpen. Hij ondervindt daarin wel [...] waar nog veel tegenwerking van de zijde van Riza [...] Pacha, doch iedereen weet te goed, dat er van dez[...] ten opzigte van alle financiele hervormingsplanne[...] nooit iets anders te verwachten is.

DUITSCHLAND.

Weenen, 22 Jan. Voor eenigen tijd is de graaf Biss[...] ga, stedehouder van Venetie, in die hoofdstad aangek[...] men, ten einde deel te nemen aan eene conferent[...] waarop de middelen zouden worden beraamd om [...] provincien te reorganiseren. Het ontwerp daartoe [...] vormd, later door den rijksraad onderzocht en goed[...] keurd, werd den Keizer voorgelegd en men twijfelde [...] of het zou ook diens goedkeuring verwerven. Tot [...] geringe bevreemding verneemt men thans, dat dit [...] werp ter zijde is gelegd en er bevel is gegeven, [...]

op nieuw eene conferentie van verscheidene der hoogste staatsdienaren tot dat einde te beleggen. Men schrijft dezen omkeer in de denkwijze des Keizers toe aan den geest van tegenstand, welke zich openbaart schier tegen elken maatregel door de regering bevolen.

Er is eene verordening verschenen, waarbij de termijn van verjaring voor vervallen coupons van staatsschuld, die vroeger op 30 jaren gesteld was, op 6 jaren gebragt wordt. Deze nieuwe maatregel is van toepassing op alle coupons, die na den dag der afkondiging van deze verordening (16 dezer) vervallen.

In financiele kringen verzekert men, dat reeds in April a. s. eene nieuwe leening zal worden aangegaan. Men meent te mogen onderstellen, dat tegen dat tijdstip de volledige emancipatie der Israëliten mag te gemoet worden gezien. Men gelooft, dat dit te eerder het geval zal wezen, dewijl men de hoop koestert, dat deze onderdanen alsdan bereidwilliger zullen zijn, om hunne penningen ter ondersteuning der schatkist te bezigen.

De bekende pianist Frans Liszt is door den Keizer in den adelstand verheven.

De politie heeft eene nieuwe verordening uitgevaardigd ten opzigte van de nachtlijsten, welke vroeger in hotels, herbergen, enz. moesten gehouden worden. Ten bewijze dat hij thans vrijzinniger wenscht te werk te gaan dan vroeger, zal het voortaan onnoodig zijn om daarop afzonderlijke kolommen te openen ter vermelding, dat de reiziger gehuwd of ongehuwd, Roomsch Katholiek, Protestant of belijder eener andere door den staat erkende godsdienstige gezindheid is.

Naar luid van berigten uit Belgrado, heeft Vorst Milosch dezer dagen bij trommelslag aan de bevolking het bevel doen verkondigen, dat voortaan ieder zich zal hebben te onthouden van het bespreken van staatkundige onderwerpen, het gispen der regeringsmaatregelen en het maken van woord- of toespelingen op de beleden des vorsten, met het doel, om deze in een belachelijk daglicht te stellen. Tegen allen, die in strijd met dit bevel handelen, zijn gestrenge straffen bedreigd.

Berlijn, 24 Jan. — De jongste berigten omtrent den toestand des Konings luiden ongunstig. De Koning lijdt sedert eenige dagen aan zware kiespijn. Het verblijf te Sanssousi bij de ruwheid en ongestadigheid van het weder doet den wensch meer en meer levendig worden naar een geschikter oord voor den lijder, om er den winter door te brengen.

Men meldt, dat de Prins Regent eenigzins ongesteld is geweest door een aanval van de griep, die zich vrij algemeen in Berlijn en in den omtrek doet gevoelen, en die wordt toegeschreven aan de veranderlijkheid van het weder in de laatste dagen. De bedoelde ongesteldheid heeft den Prins Regent echter niet verhinderd, om zich bij voortduring met de behandeling der regeringszaken bezig te houden. De Prins is reeds in zoo verre hersteld, dat hij voor een paar dagen weder met rijtuig is uitgereden.

Men verneemt dat een groot aantal leden van het huis der Heeren, waar het gewijzigde wets-ontwerp op het aangaan en het ontbinden van het huwelijk, thans het eerst is ingediend, zich heeft verklaard voor het verleenen van vergunning, tot het aangaan van een huwelijk op het sterfbed, hetgeen in vorige jaren door het huis der afgevaardigden bepaald is afgewezen.

STRAITS SETTLEMENTS.

Den 23sten febr. heeft te Singapore in de *Merchant's Exchange Room* een vergadering, door den sheriff bijeengeroepen plaats gehad, met oogmerk om eene petitie aan het parlement te rigten» met verzoek, om de Straatbezittingen te scheiden van het vasteland van Indië en het regtstreeksch onder het beheer der secretarie van staat voor Indie te plaatsen, met een wetgevenden raad.

In deze vergadering werd o. a. besloten:

Dat de petitie zal circuleeren ter onderteekening en zoo spoedig mogelijk naar Engeland worden verzonden; dat afschriften van deze en verdere petitien zullen worden gezonden aan den gouverneur, de *East- India and China association*, en aan de kamers van koophandel te Liverpool, Manchester en Glasgow, met verzoek om hunne medewerking.

Vervolgens werd er een commissie voor deze petitie benoemd, bestaande uit de heeren Davidson, Read, Gilshields, Mactaggart, en Joaquim d' Almeida.

De onderwijzeres *Vrijhandel* en haar fransche leerling.

(Men verbeelde zich een oud vrouwtje (*Cobden*) met een breikous in handen en een boek op de kniën, bij wie een kleine gehaarde en geknevelde jongen (Louis Nappleon) staat, bezig met het spellen van het woord Free-trade (Vrijhandel). Zijn meesteres helpt hem: F, r, double e, free. *Punch*, de goede vriend van den kleinen man, vertelt er het volgende bij:)

Daar was een knaap te Pa-rijs; hij heet-te Lou-is Na-po-le-on. Hij was een klei-ne on-deugd, en hij deed met al de klei-ne kin-de-ren wat hij ver-koos. Al die klei-ne jong-ens wa-ren ge-woon, al-les in Frank-rijk te koo-pen; wan-neer zij naar Eng-e-land ge-zon-den hadden, had-den zij vele ding-en twee-maal zoo goed-koop gehad. Was dat niet dwaas van hen? Zij zei-den: laat wij al ons geld thuis ver-te-ren, on-der ons-zelf, dan gaat er niets van naar Eng-e-land. Maar zij vergaten, dat als zij goed-koop Eng-el-sche za-ken kochten, de Eng-el-schen goed-koop fran-sche wa-ren zouden koo-pen en dat zij op die wij-ze hun geld te-rug zouden krij-gen. [1])

Louis Napoleon was even slim als ondeugend, en hij zag dat de kleine knapen hebben ongelijk. Maar hij was gek op soldaatje spelen, met geweren en kanonnen, en hield hier meer van, dan van koopen en verkoopen.

Juist toen hij een soldatenspel geëindigd en gewonnen had, en zitten ging om tot zich-zelf te komen, kwam in de stad Parijs, waar hij in de Tuilerien leefde, een lieve oude dame. Haar naam was Cobden.

Zij hield niet van soldaatje spelen, maar wel om kleine kinderen te zien, ondeugende zoowel als goede, en koopmannetje of commerce met hen te spelen. Als zij haar lieten begaan, was zij blij, hen die aardige spelletjes te kunnen leeren. Louis Napoleon zeide in zich-zelf: Ik wil wel een paar lessen in het commerce nemen bij Jufvrouw Cobden, om dat de anderen te kunnen onderwijzen. Daarop ging hij naar haar huis en vroeg haar bij hem te komen en hem daar alles van te vertellen en Jufvrouw Cobden deed dat en legden hem al wat hij weten wilde uit.

't Was grappig haar hem spellen te hooren leeren: f, r, double e, free; t, r, a, d, e, trade — free-trade; en i, m, p, o, r, t, *import* (invoer), en e, x, p, o. r, t, *export* (uitvoer), en zoo ook tarief en regten, enz. en zij leerde hem de beteekenis van al die moeijelijke woorden van een, twee, drie en meer lettergrepen. Ten laatste toen hij zijn les heel goed kende, ging hij heen en begon weer met de andere kleine jongens dit te leeren. En toen vertelde hij hun, dat zij elkander moesten laten begaan, om te koopen waar zij konden krijgen, en niet te schreuwen en boos te worden, als fransche knapen handelden met andere knapen.

Nu handelen fransche jongens met engelsche jongens en koopen koffij en suiker en messen en scharen, misschien zullen zij nu niet langer zoo geneigd zijn tot twisten en vechten. En als zij nemen, wat wij hebben te verkoopen, moeten wij nemen, wat zij hebben te verkoopen. Wij moeten hun wijn tegen geringe invoerregten laten invoeren. 't Is goede wijn, één soort heet *clairet*. Laat ons een glaasje lekkere clairet drinken op de gezondheid van dame Cobden en het succes van haar kweekeling Louis Napoleon in zijn nieuwe spelen van commerce en free-trade.

[1]) Op deze wijze gaat Punch voort, op de manier van een leesboekje voor eerstbeginnenden, de woorden naar hun lettergrepen af te deelen; ten gerieve van den zetter hebben wij dit niet doorgehouden.

Ingezonden Stukken.

Men leest in de Overlandmail-Editie van de „Nederlandsch-Indië", dd. 25 Januarij jl., onder de rubriek: „Particuliere Correspondentie", op bl. 21.

„Met groote, dikke letters reproduceert dat blad [BATAVIAASCH „HANDELSBLAD] eene verklaring van den *Madras Times*, waar- „in gezegd wordt, dat het leger ten eenenmale ontoereikende is voor „de uitgestrektheid van ons grondgebied, en dat wij, Hollanders „onze koloniën zullen verliezen door gierigheid. De redacteur van „het Bataviaasch Handelsblad protesteert daartegen".

Ik zoude welligt dezer „Particuliere Correspondentie" geene opmerkzaamheid geschonken hebben, hadde niet de redaktie *„de bijzondere aandacht harer lezers in Indië"* op deze rubriek gevestigd. Ik dank haar voor die aanbeveling, want *ik* was het, die de verklaring en de voorspelling reproduceerde. De heer H. J. Lion was van 20—30 November jl. te Samarang. De „particuliere correspondentie" is niet vrij van onjuistheden.

Vooreerst werd niet de verklaring omtrent de ontoereikendheid van het Indische leger, maar *alleen* de voorspelling van het verlies onzer kolonien met groote, dikke letters gereproduceerd. In de eerste lag niets bijzonders, dat de aandacht behoefde te trekken, want iedereen was het daaromtrent eens. Maar het is ten eenenmale onjuist, dat ik tegen dien wenk *geprotesteerd* heb. Integendeel, ik heb hem *beaamd*.

Zoo mijn geheugen mij niet bedriegt (ik heb de courant niet bij de hand), schreef ik bijna woordelijk het volgende:

„Het is te hopen, dat de minister, de volksvertegenwoordiging. „de spoorwegspeculanten, de houders van spoorwegakties, ja! al „onze broeders in het moederland zich dezen wenk ten nutte mogen „maken".

En dat noemt de „particuliere correspondent" *„protesteren*! En daarna volgt eene zalvende beschouwing over het inconsequente van dit protest.

Deze verwarring van begrippen is welligt het gevolg geweest van den grooten haast, waarmede de „particuliere correspondent" zijne beschouwingen moest nederschrijven, en van den honger, die hem daarbij kwelde. — Letten wij slechts op dag en uur.

De uit den *„Friend of India"* vertaalde (en door dezen uit den *Madras Times* overgenomene) verklaring en voorspelling kwamen voor in de dagelijksche en overlandmail-editie van Woensdag, 23 November. Beide nommers werden des avonds te 7 uren rondgedeeld. Te 8 uren sloot de landmailpost. En zie! in dat heilig uur, waarin ieder Europeaan in Indië, vermoeid van den dagelijkschen arbeid, zijn eerbied voor de *„dinner-bill"* door daden toont, gaf de „particuliere correspondent" zijn' kostbaren tijd ten beste, om beschouwingen over Indië en over een versch courantenartikel te leveren, ten bedrage van 2½ kolom druks!

Het is niet te verwonderen, dat de honger, gelijk de haast, hem het onderscheid tusschen protesteren en beamen deed voorbijzien. Ook hier geldt Talleyrand's waarschuwing: *„Surtout pas trop de zèle.* Vermijd den schijn des kwaads. De redaktie van de „Nederlandsch Indië" zoude ligt het vermoeden wekken, dat het met hare „particuliere correspondentie" (waarop zij noodig acht onze „bijzondere aandacht" te vestigen) gegaan is als met zoovele „ingezonden stukken", die in de studeerkamer van den redakteur worden geschreven.

S. E. W. ROORDA VAN EIJSINGA.

BATAVIA, 9 Maart 1860.

SCHEEPSBERIGTEN.

Straat Sunda Doorgezeild.

DATUM.		VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN.		NAAR
Maart	3	Engelsch	Alma	H. Pearse	Singapore	25 Febr.	Sydney
″	—	Amerikaansch	Francis Plage	Th. Rigsvoll	Hongkong	18 ″	
″	4	″	Dictator	A. Zerega,	Batavia	20 ″	″
″	5	Nederlandsch	Graaf van Heiden Reinestein,	J. Wamsteker	″		Amsterdam
″	6	Ned. Indisch	Bintang Anam	G. Pohlman	Samarang	1 Maart	″
″	7	Fransch	korvet La Place	de Kerjega	Batavia	19 Febr.	Padang
						8 Maart	Anjer

Aangekomen schepen te *Batavia*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	VAN.		AGENTEN.
Maart	8	Ned. Indisch	stooms.	Palembang	W. A. J. Kuller	Singapore	3 Maart	W. Cores de Vries.
″	—	″	″	Ambon	W. Vogel	Padang	4 ″	″
″	—	″	″	Macasser	A. G. Bosch	Soerabaija	5 ″	″
″	—	″	bark	Stad Zierikzee	J. J. Klein	″		B. Kopersmit & Co.
″	9	Nederlandsch	″	Jhr Mr. v. d. W. v. Putterh.	Lammerts	Rotterdam		Schimmelpenninck & Co.
″	—	″	stooms.	Batavia	Couteron	Soerabaija	4 Maart	W. Cores de Vries
″	—	″	schip	Rotterdam	H. Poort	Cheribon		Reynst & Vinju.
″	—	Ned. Indisch	bark	Wilhelmina Helena	N. H. Tholey	Palembang	2 Maart	Buys Jacobsen & Co.
″	—	″	″	Maria Catharina	Radj din	Samarang	18 Febr.	Gezagvoerder.
″	—	″	brik	Tartar	Tan Ingpan,	Pecalongan	28 ″	″
″	—	Hamburg	schip	Tellus		Melbourne		Metz. Wilmans, Ruijs & Co.

Vertrokken schepen van *Batavia*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
Maart	8	Fransch	oorlogst.	Le Laplace	M. de Kerjega	Koerst. N. O.
″	9	Ned. Indisch	stooms.	Palembang	W. A. J. Kuller	Sam., Soer. en de Moluccos
″	—	″	bark	Oeij Sinjo	Kouw Bien	Pecalongan via Cher. en Tagal
″	—	Amerikaansch	schip	Th. W. Sears	A. Dreu	Ceylon
″	—	Hamburg	bark	Johannes	Bruhn	Samarang
″	10	Nederlandsch	″	A. R. Falck	D. van Duijvenboden	Nederland
″	—	Ned. Indisch	stooms.	Macassar	A. G Bosch	Singapore
″	—	Amerikaansch	bark	Rebecca	E. Michener	Lima
″	—	Engelsch	brik	J. C. Ross	Ballard	Cocos Eiland

In lading liggende schepen te *Batavia*.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	schip	Wilhelmina en Clara	C. Abrahamsz Jr.	Amsterdam	Haager & Schuurman.
″	bark	Catharina Maria*	A. van der Tak	Nederland via Samarang	″
″	schip	Nederland*	P. Hoekstra	Nederland	″
″	bark	Graafstroom*	G. H. Ruhaak	Soerabaija	Maclaine, Watson & Co.
″	″	Konink. Ned. Yachtclub*	F. L. Zack	Nederland	van Ommeren, Rueb & Co.
″	brik	Bantam	B. G. van der Bolck		″
″	bark	Abel Tasman*	J. B. Rijken	Hongkong	B. Kopersmit & Co.
″	″	Stad Zierikzee*	J. J. Klein	Nederland	″
″	″	Petronella Catharina	C. H. van der Veen		C. Bahre & G. Kinder.
″	schip	Medea	J. Lourens		Reijnst en Vinju.
″	″	President van Rijckevorsel	Vermeij		Landberg, Bezoet de Bie & Co.
″	bark	Ida Elisabeth	Kramers	Nederland	Metzendorff, Wilmans, Ruijs & Co.
″	″	Elize Henriette*	P. J Deterding	Padang	Paine, Stricker & Co.
Ned. Indisch	brik	Atiatool Rachman*	Sech Rafadel	Banka via Indramaijoe	B. J. Jacobs.
″	″	Ocean*	Giam Liangsoeij		Buijs, Jacobsen & Co.
″	schoener	l'Union*	G. Schuit	Soerabaija	Pandel & St'ehaus.
Engelsch	bark	Menaur*	N. Andrews	Singapore	Martin, Dyce & Co.
Spaansch	schip	Reina del Oceano*	Sarachaga		Dümmler & Co.
Amerikaansch	bark	Rosette*		China	Paine, Stricker & Co.
Zweedsch	schip	Equator*	T. Sellberg		J. Cezard & Co.

De Particuliere schepen zijn aangeduid met een*

Aangekomen schepen te *Samarang*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	DATUM.	VAN
Februarij	24	Ned. Indisch	stoomschip	Banda	Neije	22 Feb.	Soerabaija.
″	25	″	″	Batavia	A. A. Couteron	23 ″	Batavia.
″	—	″	bark	Wilhelmina Cox	F. H. Reiziger	22 ″	″
″	27	Hanoversch	schip	Esperance	H. A. Teijen	24 ″	″
″	28	Nederlandsch	bark	Huijdekoper	C. J. N. Blok	25 ″	Cheribon.
″	—	Gouvernement	stooms.	Java	H, F. Bernoster	18 ″	Badjoa.
″	—	Nederlandsch	bark	Ardjoeno	J. F. A, Rapp	25 ″	Batavia
″	29	″	brik	Johanna	A. J. Ouweband	10 Nov.	Amsterdam.
Maart	1	Ned. Indisch	bark	Hok Sing	Oeij The Oeij	18 Feb.	Riouw.
″	—	″	″	Djadol Hair	Sech Ka-atban	18 ″	Pontianak.

Vertrokken schepen van *Samarang*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
Februarij	25	Ned. Indisch	stooms.	Banda	Neije	Batavia
″	—	″	″	Batavia	A. A. Couteron	Soerabaija
″	28	″	schoen.	Pangeran Mohamat Sah	F. W. Bond	Indramaijoe
″	—	″	″	Almas	Liem Anijam	Muntok
Maart	1	Ned. Indisch	bark	Wilhelmina Cox	F. H. Reissiger	Grissee
″	—	Gouvernements	stooms.	Java	H. F. Bernoster	Soerabaija

In lading liggende schepen te *Samarang*.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Cornelia Mathilde	P. Snoeij	Nederland	Dorrepaal & Co.
″	schip	d'Elmina	P. C. Teenga	Nederland	″
″	bark	Huijdecoper	J. N. Blok	Nederland	v. d. Broek & Veeckens.
″	brik	Johanna	A. J. Ouweband		Dorrepaal & Co.
″	bark	Ardjoeno	J. F. A. Rapp	Soerabaija	″
Belg	schip	Edouard en Julie	J. P. Mennen	Engeland	Wermuth & Co.
Hamburg	bark	Esperance	JA. H. Tuijen	de Golf van Perzie	C. Damnithz & Co.
Ned. Indisch	brik	Srie Naga	Intje Kandar		″
″	stoomb.	Samarang Packet	J. F. Schoel		Mac Neil & Co.
″	bark	Alrachmanie	Mohamat Sedik	Singapore	Gezagvoerder.
″	″	Altitoor Rachman	Sahoboedin	Banjermassing	″
″	brik	Jeannette Maria			″
″	bark	Emilie	A. de Wolff	China	″
″	″	Orestus	Jo Agouw		″
″	″	Baboel Hair	Sech Abdulla Bahawaris	Singkawang	″
″	″	Hoksing	Oeij The Oeij		″
″	″	Djoedulhair	Sech Ka-ata Ban		″

Aangekomen schepen te *Macasser*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN	GEZAGV.	VAN
Jan. 7	N. I.	bark	Bengalaen	Said Segaf	Batavia
„ 9	Z. M.	stooms.	Phoenix	Komm. Escher	Badjoa
„ —	Ned.	bark	Louis Meijer	Holtgreeve	„
„ —	„	„	Stad Dockum	v. d. Werff	„
„ —	Gov.	stooms.	Java	Bernoster	„
„ —	N. I.	brik	Esperance	van Enter	Soerabaija
„ —	„	bark	Snuffelaar	Oewa Raga	Singapore
„ 11	„	„	'Skandria	Varkevisser	Batavia
„ 13	Ned.	„	Stad Dockum	v. d. Werff	Uit Zee Terug
„ 14	N. I.	stooms.	Ambon	W. Vogel	Moluccos
„ —	Z. M.	„	Gede	Kom. Siedenb.	Badjoa
„ —	Ned.	schoen.	Geertruida Maria	Muld. Drintz.	„
„ 18	Gouv.	stooms.	Java	Bernoster	Uit Zee Terug
„ 19	N. I.	„	Ambon	W. Vogel.	Badjoa
„ 20	Z. M.	„	Adm. v. Kinsbergen	K. v. Gennep.	Soerabaija
„ 26	N. I,	schoen.	Banda Balgir	S. Daherman.	Badjoa
„ 28	Z. M.	stooms.	Soembing	Kom. Croes	„
„ —	Ned.	schip	Staatsraad v. Ewijck.	de Winter	„
„ 29	Spaans.	stooms.	St: Malespina	Kom. Don Ant. Rodrig. Pordo	Cadix
„ 31	N. I.	schoen.	Jupchen	W. H. Voll	Soerabaija

Vertrokken schepen van *Macasser*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Jan. 2	Hamb.	brik	Cito	Schutt	China
„ —	Eng.	schoen.	'Shanghaë"	Burrows	Singapore
„ 4	N. I.	brik	Glearner	Thurbach	Koetei
„ 12	„	schoen.	Giraffe	Tjambong	Timor
„ —	Ned.	bark	Stad Dockum	v. d. Werff	Soerabaija
„ —	Gouv.	stooms.	Java	Bernoster	Soerabaija
„ 15	N. I.	„	Ambon	W. Vogel	Soerabaija
„ 20	Z. M.	„	Gede	Kom. Siedenb.	Soerabaija
„ 22	„	„	Phoenix	Kom. Escher.	Bonie
„ —	Ned.	bark	Louis Meijer	Holtgreve	„
„ —	Gov.	stooms	Java	Bernoster	„
„ —	Ned.	„	Ambon	W. Vogel	Soerabaija
„ 27	Z. M.	„	Adm. v. Kinsbergen	K. v. Gennep.	Bandjermass.
„ 28	N. I.	bark	Fanche Nassar	Sech Oemarak.	Moluccos

ZEETIJDINGEN.

Aangekomen.

Brouwershaven, 16 Jan. The Bride, Spowart, Akyab.
20 Willem Kroonpr. der Ned., Zetteler, Batavia.
22 Ary Scheffer, Kunst. dito.
23 Noord-Brabant, Bok, dito.
Wapella, Bain, New-York,
Hellevoetsluis. 11 Jan. Germania, Francken, Baltimore.
21 General Michiels, Visser, Tjilatjap.
Texel. 9 Jan. Asie, Nutshorn, Batavia.
19 Antonia Petronella, Voorendijk, dito.
20 Wilh. Lucia, Poolman, dito.
21 Von Berg, Möller, dito.
Reinhard, v. d. Sprenckel, dito.
Gezusters, Visser, New-York.
23 Anna Maria Wilhelmina, Fisscher, Havana.

Vertrokken.

Brouwershaven, 11 Jan. Jeannette Cornelia, Verhoeven, Singapore.
Riga, Freeto, New-York.
12 Krimpen a/d. Lek, Ouwehand, Japan.
Erasmus, v. Heyningen, Amboina.
Hellevoetsluis. 9 Jan. Zes Gezusters, Rutgers, Newcastle.
10 Adm. de Winter, Hoek, Batavia.
11 Juno, Nicolai, dito.
Wilhelmina, Blekkingh, Soerabaija.
Koning en Vaderland, v. Bruggen, dito.
Resident van Son, v. d Hoff, Cardiff.
Johanna, Nordenholtz, Rio-Janeiro.
Hertogin van Brabant, Beling, New-York.
13 Gouverneur van Swieten, v. d. Harst, Batavia via Newcastle.
Guinea, v. Boven Fagg, dito. via dito.
Texel. 11 Jan Amazone, Abbink, Sydney.
Jacoba en Christina, Jaski, Melbourne.
Azia, Molenaar, Batavia.
Nicot, Amesz, dito
Sliedrecht, v. Wijngaarden v. Rees, Buenos-Ayres.
Johanna Maria Christina, Gorter, Cardiff.
12 Wassenaar, Hofstee, Batavia.
de Sperwer, Schreuder, Singapore.
Catharina Geertruida, Mos, Sunderland.
13 Amerika, Meermans, New-York
Zierikzee. 12 Jan. Haamstede, de Boer, Hongkong (via Cardiff).

Zeilklaar.

Texel. 24 Jan. Margaretha Simonetha, Hoffman, Batavia.
Henriette, Portenger, dito.
Willem Daniel, de Meester, dito.
Prins Fred der Ned, de Wit, dito.
President Plate, Harten, dito.
Koning Willem III, Zeylstra, Soerabaija.
Pantalon, Nepperus, Sydney.
Provincie Drenthe, Beckering, K. de G. Hoop.

VREEMDE HAVENS.

Aangekomen.

Londen. 10 Jan. Sveridge, Rudin, Batavia.
21 Mina, Boonstra, Rio-Grande.
Deal. 15 Jan. Wassenaar, Amsterdam.
vertrok 18 n. Batavia.
Portsmouth. 8 Jan. Alleg. Jac., Deurholst, Rotterdam
vertrok 9 n. Amboina.
Cowes. 9 Jan. Torefors, Jansen, Soerabaija.
bekwam order voor Rotterdam.
Plymouth. 12 Jan. Beatrix, van Wijk, Sunderland (n. Singapore).
Falmouth. 9 Jan. Ludwig, Eng land, Stockholm.
vertrok 11 n. Batavia.
Queenstown, 20 Jan. Cherokee, Allan, Batavia.
Liverpool. 10 Jan. Charlotte Ann, Young, Padang.
Cardiff. 19 Jan. Joh. Maria Christina, Gorter, Amsterdam.
Grimsby. 18 Jan. Ulysses, Möllinger, Shiedls (n. O.-I.
Shields. 13 Jan. Zes Gezusters, Rutgers, Rotterdam.
20 Gouverneur van Swieten, v. d. Harst, dito.
24 Guinea, van Boven Fagg, dito.
Sunderland. 14 Jan. Cath. Geertr., Mos, Amsterdam.
Hamburg. 17 Jan. Levint, Tolner, Montevideo.
Altona. 22 Jan. Maria, v. Wulven, R. Janeiro.
Bremerhaven. 11 Jan. Hazard, Ketelaar, B. Ayres.
Gibraltar. 5 Jan. Cornelia Alida, Zwanenburg, Rio-Janeiro.
Konstantinopel. 30 Dec. Vertrouwen, Teensma, Boston.
Santa Cruz. (Teneriffe.) 15 Dec. Z. M. schip Cornelis Dirks, kommt. Koopman, Plymouth vertrok 17 naar Afrika.
St. Helena. 29 Nov. Amsterdam, Herderschee, Batavia.
vertrok 30 naar Amsterdam.
6 Dec. Argo, Scherphier, Batavia.
vertrok naar Amsterdam.
Landbouw, Kleijnenburg, Batavia.
vertrok naar Amsterdam.
van Galen, Smit, Batavia.
vertrok 7 naar Amsterdam.
8 Magdalena, Henrichsen, Batavia.
vertrok naar Falmouth.
Twee Cornelissen, Kreije, Batavia.
vertrok 9 naar Middelburg.
12 Maria Augusta, Bijstrom, Batavia.
vertrok 13 naar Falmouth.
18 Balhagrith, Hayes, Batavia.
Charleston. 30 Dec. Nederland, de Ruiter, Rotterdam.
New-York. 28 Dec. Australia, Dudley, Sumatra.

Vertrokken.

Londen. 7 Jan. Anna Willem, Bakker, Montev.
21 Hendrik Pieter, Mellema, Buenos-Ayres.
Deal. 6 Jan. Hafis, Bendixen, (v. Londen). Batavia.
Ramsgate. 9 Jan. Christine, Lund, (v. Rotterdam) Valparaiso.
Falmouth. 10 Jan. Joanna Adriana, Franken, (v. Newcastle) Cadix, enz.
Liverpool. 9 Jan. v. d. Heydt, Neumann, Batavia.
Equinox, Williamson, Batavia.
Clyde. 9 Jan. Prins van Oranje, Schiedges, Soerabaija.
Cardiff. 8 Jan. Hester Adrina, van Hees, Singapore.
Shields 9 Jan. Jacob Roggeveen, v. Marken, Kema (n. Menado).
10 Ulysses, Möllinger, Macassar.
Sunderland. 14 Jan. Isaäc da Costa, Löschen, Singapore.
Hartlepool. 9 Jan. Henr. Gerardina Susanna, Sissing, Singapore.
Royan. 13 Jan. Succes, Blanchard, Batavia.
Cadix, 7 Jan. Ecliptica, Boomgaard, Rio-Grande.

In Lading.

Londen. Jan. Dirk Hendrik, Prins, Bahia.

Zeilklaar.

Liverpool, 17 Jan. Gazelle, Johansen, Batavia.
Boston. 22 Jan. Arthur, Hoyt, Batavia.

Gepasseerd.

Singels. 12 Jan. Juno, Nicolai, Rotterdam naar Batavia.
Torbay. 14 Jan. Adm. de Winter, Hoek, Rotterdam naar Batavia.
17 Nicot, Amesz, Amsterdam naar Batavia.
Goudstaart. 17 Jan. Azia, Molenaar, Amsterdam naar Batavia.
Lundy-Eiland 10 Jan. Corn. Houtman, Rolman, Newport naar Hongkong.
St. Helena. 7 Jan. China, Luttenberg, Java naar Amsterdam.
10 Koophandel, de Vries, do. „ do.
Marianna, Grönbeck, do. „ do.
Julie, Brem, Padang naar Rotterdam.
18 Favorite, ..., Java naar 't Kanaal.

Scheepsberigten.

Rotterdam 25 Jan. Uit het verongelukte schip Willem III zijn nog gered en te Brouwershaven aangebragt, 29 kn. met duiten.

Het wrak (met de daar nog in zijnde lading), de inventaris, beschadigde lading enz. zijn in publieke veiling verkocht.

— Het schip Margaretha Simonetha, kapt. Hoffman, van Amsterdam naar Batavia, in het Nieuwediep zeilklaar liggende, heeft den 11 Jan. door aandrijving van het schip Wassenaar, kapt. Hofstee, de boegspriet enz. verloren, en meer andere schade bekomen.

Deal 15 Jan. De Ned. bark Erasmus, kapt. van Heijningen, van Rotterdam naar Amboina, is na onder Duins anker en ketting verloren te hebben, naar de reede van Margate gevlugt.

Cowes 11 Jan. De Zweedsche brik Torefors, kapt. Jansen, eergisteren alhier van Batavia gearriveerd, is lek en zal in de haven komen om te lossen.

Plymouth 12 Jan. Het Nederlandsche schip Beatrix, kapt. van Wijk, van Sunderland naar Singapore, is alhier lek binnengekomen.

Falmouth 20 Jan. Het Nederlandsche schip Jacobus Martinea, kapt. Meppelder, van Sunderland naar Singapore, is hier 13 dezer binnengeloopen om een lek te stoppen en heeft heden, na dit verrigt te hebben de reis vervolgd.

Waterford 9 Jan. Het Ned. schoenerschip Jacobus, kapitein Lancker, van Liverpool n. Bahia, is alhier met verlies van groote boom binnengeloopen.

Grimsby, 16 Jan. De Nederlandsche bark Ulysses, kapt. Möllinger, van Shields naar Macasser, is alhier lek binnengeloopen.

Gibarltar 10 Jan. Het alhier binnengeloopen Nederl. schip Cornelia & Alida kapt. Zwanenburg van Rio-Janeiro naar Triest heeft gedurende de reis, ten gevolge van slecht weder, schade aan romp en tuig bekomen. Morgen denkt men de reis voort te zetten.

St. Helena 12 Dec. Het alhier in avarij binnengeloopen Nederl. schip Neptunus, kapt. Schuurman, van Batavia naar Amsterdam (zie ons vorig Nommer), is, nadat de lading gelost is, nagezien en, naar men zegt, afgekeurd.

— Het alhier gearriveerde schip Magdalena, kapt. Henrichsen. van Batavia naar Falmouth, heeft op de hoogte van de Kaap de Goede Hoop veel slecht weder ondervonden.

Aangekomen Passagiers.

Van Batavia: Per Wilhelmina Lucia, kapt. Poolman: de heer J. C. von Gebauer.

Per Noord-Braband, kapt. Bok: J. R. Bok, gezagvoerder van de Hoop van Capelle; C. J. Teensma, gezagvoerder van de Vijf Gebroeders; W. Beling. gezagvoerder van de Spirit of the Age en echtgenoote; mevr. de werd. Karthaus en twee kinderen; twee kinderen van den heer Arnold.

Vertrokken Passagiers.

Naar Batavia: Per Koning en Vaderland, kapt. v. Bruggen: De heer Godefroy, echtgenoot en drie kinderen; de heeren M. S. der Kinderen en Rambaldo; drie Javansche bedienden.

Per Acia, kapt. Molenaar: De heeren mr. P. O. E. Specht Grijp, O. I. ambtenaar 1ste kl. en echtgenoot; C. A. Reijers, D. J. F. Klinkhamer, Otto Fürst C. P. Lohr Jr., C. J. Albarda, D. J. Soeterik en J. A. Ahlers.

MARKTBERIGT.

VAN DEN 24 JANUARIJ 1860.

te Rotterdam,

De verandering, welke de stand der politiek sedert onze vorige heeft ondergaan, is nog nog niet geschikt om het algemeen vertrouwen te doen herstellen. Het congres, waarop wij in onze vorige wezen, als het middel, waardoor men spoedig een einde hoopte te zien maken aan de Italiaansche questien, is sedert voor onbepaalden tijd verdaagd geworden. De goede verstandhouding tusschen den Paus en Napoleon schijnt tengevolge der gerezene moeijelijkheden omtrent het wereldlijk gezag van den H. vader, verdwenen te zijn; terwijl de staat van zaken in Italie in het algemeen van minder bevredigenden aard is, zoodat die thans aller aandacht weder bezig houdt.

Daarentegen blijkt het meer en meer dat er tusschen de hoven van Engeland en Frankrijk eene bijzonder goede verstandhouding heerscht, tengevolge waarvan men reeds binnen kort het sluiten van een handelstraktaat tot uitbreiding van het verkeer tusschen deze mogendheden te gemoet ziet, hetgeen eenigzints de bestaande ongerustheid matigt. Buitendien ademt het manifest des keizers ditmaal meer vredelievende gevoelens, en bevat, in plaats van oorlogszuchtige verklaringen, de bevestiging van het gerucht omtrent eene verandere handelspolitiek in Frankrijk en het plan tot de invoering van een meer liberaal beginsel. Ofschoon de voorgestelde veranderingen slechts vermindering van een hoog inkomend regt en nog geen afschaffing van differentiele regten inhouden en dus eigenlijk voorloopig, ten minste wat Koffij en Suiker betreft, van minder beteekenis zijn; zoo is evenwel de verklaring van Napoleon ten gunste van den vrijen handel welke onder de industrielen zooveel schrik heeft verspreid, ten minste eene schrede in de ware rigting, welke ongetwijfeld bij verderen voortgang ook op ons verkeer met dat rijk gunstig zal werken.

De stemming aan onze koloniaal warenmarkt is door de onzekere houding der politiek niet ongunstiger geworden en heeft zich zelfs voor sommige artikelen iets meer vraag vertoond, zoowel voor behoefte als op speculatie, waaruit men natuurlijk mag afleiden dat de minst gunstige wending, welke de zaken mogen nemen, welligt genoegzaam zal zijn om den handel te doen herleven. Rijst vindt meer vraag ook ongepeld, hetwelk tot verscheidene afdoeningen uit de 1e hand aanleiding gaf; Huiden blijven zeer vast gestemd ook op de buitenlandsche markten; Thee op nieuw hooger en men noteert heden te Londen Common Congo 1/4¼ à 1/4½ d. Kamfer bleef zeer gevraagd en tot klimmende prijzen van de hand gaan. De opgaande beweging van dat artikel vindt haren grond niet zoo zeer in eene vermeerderde consumtie dan wel in de toenemende veronachtzaming der kultuur, welke sedert eenige jaren plaats vindt en waardoor de voorraad in Indie meer en meer is verminder; zoodat men thans aan een tekort begint te gelooven, hetgeen op alle Europesche markten eene willige stemming veroorzaakte en in den laatsten tijd belangrijke orders lokte. Vooral naar Frankrijk, alwaar volgens eene goede bron de consumtie ca. 100,000 kilo's 's jaars bedraagt, werden aanmerkelijke partijen uitgevoerd.

Koffij. De stemming voor dit artikel blijft onveranderd gunstig; zoodat de houders, niettegenstaande er in de afgeloopen 14 dagen weinig in de tweede hand omging, vrij vast op hunne vordering van 38¼ à 39 c. voor goed ordinair Java blijven staan; terwijl aan de voorkomende vraag tot 38½ c. slechts nu en dan kan voldaan worden. Uit de eerste hand werden afgedaan 5200 b. Padang ex Constance tot geheimen prijs, en ca. 700 bn. ord. bleek à goed groenachtig Pamanoekan ex Johan Jacob tot 37 à 39 c. Door de N. H. M. zijn tegen 14 Februarij in veiling aangeslagen 929 vn., 600 bn. Ceylon, direct aangevoerd van Colombo per Willington.

De handel in Ruwe *Suiker* was eenigzints trager in de verloopen 14 dagen, doch werden de prijzen redelijk gesoutineerd door de terughoudendheid der houders. Om te verkoopen moest echter omtrent eene halve gulden worden toegegeven, in welke geest werden afgedaan 556 kranj. Java zeemonster ca. 15 *f* 36¼ van boord het schip Joan Jacob, waartoe zich echter ook den omzet bepaalde, buiten een paar honderd kranj. vroegere aanvoer en 151 kranj. beschadigd. De waarde is thans aan te nemen van *f* 1 tot *f* 1½ boven November A°. P°., na de meerdere of mindere courante-soorten.

Thee. zeer vast en in steijgende rigting door toenemende vraag en meer en meer beperkt wordende voorraad. Men houdt thans China Congo op 112 à 115 c. Java Congo op 108 à 112, tot welke prijzen nog weinig wordt aangeboden. In Londen is de prijs van Common Congo gestegen op 1/-4½.

Gisteren werden te Amsterdam uit de 1ste hand afgedaan 13 koopen Chin. Kisow Congo merk D. T. tot 120 c.

Voor *Rijst* begint zich meer kooplust te toonen. Uit de 1ste hand zijn deze week afg.daan 2831 bn. Java Tafel per Constance tot *f* 10¼, 5507 bn. Java, per Maria Anna tot *f* 7½ à 8¼, ca. 6500 bn. oude ordinaire Neeransie, per Gevalia, tot *f* 6 aan één kooper en 2400 bn. Moulmain, per Oldenbarneveld, tot *f* 6½. In gepelde soorten had tot fermere prijzen meer omgang plaats.

Specerijen. Notenmuscaat voortdurend met eenige vraag op 106 à 110 c. voor No. 1 gehouden. Foelie 83 à 85 c. Nagelen vonden eenige vraag en bedongen 24 à 27 c. Piment op *f* 24 gehouden. In Java Kaneel n°. 3 had tot 58 à 59 c. eenige omgang plaats, Peper stil op 24½ à 25 c.

Tabak In Oost-Ind. soorten vond geen handel plaats dan 40 pakken Java hoofdmerk AR, ex Admiraad Tromp, via Amsterdam aangevoerd, welke gisteren bij inschrijving zijn toegewezen.

Katoen onveranderd. de omzet bepaalde zich tot 300 bn. Georgia en 100 bn. Suratte tot vorige prijzen.

Indigo met weinig omgang doch ferm gesouteneerd. In de op 21 dezer gehouden veiling van 44 kisten beschadigde Java Indigo ex Fernandina Emma, werd alles verkocht als volgt: kav 1-3 6 kn. DKVL tot *f* 2.25 à *f* 2 35. kav. 4—9 11 kn. GLW tot *f* 2,00 à *f* 2.10, kav. 86 tot *f* 1 85 à *f* 2 05, kava 22—23 3 kn. TV *f* 1 95 à *f* 2.05 zijnde zeer hooge prijzen in verhouding tot onbeschadigd, waarin op de vroegere prijzen van 20 c, boven Semtemb. slechts weinig omgaat,

Huiden zeer vast gestemd. De afdoeningen uit de 1e. hand bestaan in:

300 stuks	Padang Runder,	per	Fop Smit,	tot 47 à 50 c.
117 „	Buffel,	„	d°.	„ 28½ c.
480 „	„	„	Algegonda Jacoba,	„ 27 c.
2248 „	Singapore „	„	Sterling en Sonora,	„ 45 à 49 c.
827 „	Moulmain „	„	Ordenbarneveld,	„ 47 à 50 c.

Banca *Tin* zeer stil. Sedert onze vorige werden nog afgedaan 300 bl. tot *f* 81¾ en 250 bl. tot *f* 81½

Droogerijen. Kamfer met levendige vraag, hetgeen tot belangrijke omzettingen en eene daarmede gepaard gaande aanzienlijke prijsverhooging aanleiding gaf. Er werd voor Japansche van 85 tot 197 c. besteed, in Chinesche, die weinig meer voorhanden is, hadden geene noemenswaardige omzettingen plaats. De prijs voor Japansche is thans 110 c en voor Chinesche 105 à 110 c Het ontbreken van aanvoeren en het uitblijven van berigten omtrent afzendingen stemt de eigenaars hoog, en de gebruikers overtuigd dat de voorraad in Europa gering is, besteden hooge prijzen. *Cubeben* ontbreken bijna geheel. De zeer geringe voorraad wordt op 145 c. gehouden. Lange *Peper* nominaal 24 c. *Steranijs* met veel vraag: het weinige dat nog voorhanden was is tot 65 c. verkocht geworden. *Flor. Cassiae* geheel opgeruimd en het laatst met 120 c. betaald *Cassia Lignea* heeft zich door sterk opkomende vraag belangrijk verbeterd. Van 57 tot 62 c. is besteed geworden en de voorraad werd daardoor zoo goed als opgeruimd, alleen in de eerste hand zijn nog 200 kisten, die echter vooreerst van de markt gehouden worden. *Cassia Verre* geniet iets meer vraag en de prijzen van courante soorten verbeterden zich een weinig; de notering is nu 17 à 35 c. krachtige kwaliteit is zeer begeerd maar bijna niet te bekomen. *Cassia Fistula* met meer vraag en bij geringe voorraad niet onder *f* 14 à 15 te koopen. *Oleum Anisi Stellati* gevraagd en onder *f* 6 niet te koop. *Geconfijte Gember* schaarsch en mooije kwaliteit op 90 c. gehouden; per Otto van China te wachten, zijn 400 kisten op de komst die waarschijnlijk eene reductie in den prijs zullen te weeg brengen. Japansche *Soja* van de 84 tobben, 12 dezer geveild, zijn er 28 tot *f* 49 opgehouden en 84 gemiddeld à *f* 22,57½ verkocht; op den laatsten prijs is *f* 6 à *f* 7 avans betaald; 26 dezer worden 50[…] kisten, inhoudende 18,000 kruikjes, geveild. Japansche *Was* stil maar prijze[…] onveranderd. A *f* 40, B. *f* 38½. Van der eerste hands partijen is nog nie[…] aan de markt gebragt. *Gum Elasticum* blijft gevraagd. Eene kleine partij p[…] Julie werd à *f* 185 verkocht, tot *f* 140 blijft aan de markt. Aanvoeren van e[…]nige beteekenis waren zeer gewenscht en zullen coulant te realiseren blijve[…] *Gutta Percha* zonder voorraad; mooije kwaliteit 115 à 120 c. waard. G[…] *Damar* ondervond eene aanmerkelijke verbetering door opkomende vraag t[…] exportatie, er werd veel omgezet tot 28½ à 29½ c., tot 30 c. blijft te ko[…] 28½ c. is te bedingen .

Bindrotting. Onderscheidene afdoeningen hadden plaats tot gesoutinee[…] prijzen, als: 19000 bossen per Twee Gezusters en 5505 bossen per Jan Dani[…] beide *f* 10½, 3717 bossen per Susanna *f* 10 en 3506 per Joan Jacob *f* 9, prijze[…] verschillende naar kwaliteit. Het ongeschikte saisoen ter verzending belet[…] verdere afdoeningen en verbetering van prijs.

Pegu *Cachou.*. Afgedaan 400 pakken, directe aanvoer per Ordenbarneveld, v[…] Moulmain tot *f* 17½ entr.

Arak in flaauwe stemming. Er vertoont zich weinig vraag, die trouwe[…] ook niet te verwachten is voor de heropening der scheepvaart naar het Noorde[…]

MARKTPRIJZEN.

TE BATAVIA, DEN 9 MAART.

BENAMING DER GOEDEREN.	PRIJZEN VAN	PRIJZEN TOT	AANMERKINGEN.
Arak ... ℔ legg.	55.—	....	afgedaan.
Casia, Vera ...	9.—	12.—	niet aan de markt.
Cubeben ...	70.—	......	Idem
Cochenille ...	2.—	......	weinig voorraad.
Klapper Olie ...	22.—	23.—	tamelijke voorraad
Gom Elastiek ... ℔ pic.	110.—	....	zeer gevraagd.
„ Benzoin ...	80.—	120.—	zonder afdoeningen.
„ Dammar ... ℔ pic.	24.—	24.50	afgedaan.
Gutta Percha ...	....	....	niet voorhanden.
Rotting, Banjermassing ...	11.—	13.25	gewild.
„ Padang. ...	7.—	7.50	geringe voorraad.
Sandelhout ...	....	....	geen voorraad.
Tin ...	....	......	niet aan de markt.
Foelie N°. 1 ...	55.—	60.—	flaauw.
Huiden, Koe ...	3.—	3.50	stil.
„ Buffel ... ℔ st	3.—	3.75	idem
Kruidnagelen ... ℔ pd.	....	....	zonder voorraad.
Koffij, Java ...	....	....	nominaal.
„ Padang ...	....	....	geen voorraad.
Notenmuscaat No. 1 ...	85.—	....	stil.
Indigo ...	4.—	....	te Sam. afgedaan.
Peper, zwarte ...	21.—	22.—	afgedaan.
„ witte. ...	37.—	......	idem
Sapanhout, Manila in Entrep.	7.—	....	tot not. gehouden.
„ Java ... ℔ pic.	4.—	....	zonder voorraad.
Suiker No. 16 ...	16.50	....	ferm tot notering.
Rijst, Indramaijoe met zakken.	....	....	niet aan de markt.
« Witte Batavia 1e kwalit.	145.—	155.—	minder vraag.
« „ „ 2e „ ...	135.—	145.—	Idem
« Carga ...	115.—	130.—	de voorr. opgeruimd

Wisselkoers op Nederland 100½ @ 101%, Gouvernement pari, Engeland *f* 11,5[…] $ China *f* 2,80. ℔ doll., Singapore *f* 2,75, ℔ doll., Calcutta *f* 122,— ℔ 10[…] Cs. Rs.

Vrachten. Ned. Schepen. Christiaan Huijgens *f* 70.— voor Suiker, *f* 60.[…] voor Rijst en *f* 80.— voor Arak te Samarang laden naar Amsterdam. Welva[…] *f* 70.— voor Suiker, *f* 50.— voor Tabak en *f* 70.— voor Arak te Soerabaija […]den naar Amsterdam. Ida Elisabeth *f* 70.— voor Suiker en *f* 65.— voor Ko[…] hier te laden naar Nederland. Willemina en Clara *f* 70 — voor Suiker, *f* 62.[…] voor Rijst en *f* 85 — voor Arak bekomt hier de lading naar Amsterdam. El[…] Henriette *f* 65 — voor Koffij van Padang naar Amsterdam. President van R[…]kevorsel bevracht door de N. H. M voor *f* 65 — voor Suiker *f* 60.— vo[…] Thee en *f* 35 — voor Koperen duiten van Cheribon naar Rotterdam. Gra[…]stroom doet eene tusschen reis van hier naar Cheribon en Japara voor *f* 6000.[…] in eens ter overbrenging van Machinerien. de Amstel *f* 65.— en *f* 67 50 vo[…] Suiker te Soerabaija en Pasaroean te laden naar Amsterdam. Ocean *f* 65 — vo[…] Koffij en *f* 70.— voor Suiker naar Rotterdam, zijnde de te Soerabaija afgekeu[…] lading van N. H. M. van het Schip Neerlands Koningin. Abel Tasman beko[…] vracht naar Hongkong of Macao à 44 $ centen de picol rijst met 10 cents v[…]hooging naar Amoij. Catharina Maria *f* 75.— voor Huiden, *f* 70 — voor Sui[…] en *f* 65.— voor Koffij hier en op de kust te laden naar Hongkong. Jason nee[…] lading voor eigen rekening. Martha en Jacoba, doet eene tusschen reis v[…] Soerabaija naar Billiton en terug naar Batavia voor *f* 4500.— in eens.

TE SOERABAIJA, DEN 5 MAART.

Suiker *f* 16 @ 16¼,—
Koffij. *f* 34 @ 37,—
Rijst (carga)
Id. (witte)
Koehuiden ℔ picol.
Arak ℔ legger. *f* 45,—
Olie (Klapper.)
Olie (Katjang)
Kadjang Matten. *f* 11,—
Rotting *f* 8 @ 9,—
Wisselkoers Holland pari.

Aangekomen Passagiers te Batavia,

van den 8 tot en met den 10 Maart 1860.

Met het N. I. stooms. Palembang, Kapt. W. A. J. Kuller, Majoor Rij[…]daal en Echtgenoot, de heeren Gaijmans, R. Andreas, Stap, A. Oudart, Tow[…] en Z. M. troepen van Singapore via Riouw en Muntok.

Met het N. I. stooms. Ambon, Kapt. W. Vogel, de Onder-Intendant […] 1ste klasse Boers, Echtgenoot en 3 kinderen, de heeren Mr. van Goens […] Echtgenoot, van Delden, Echtgenoot en 1 kind, L. Scheemaker, Mevrouw v[…] Erp en Z. M. troepen van Padang via Bencoelen.

Met het N. I. stooms. Macassar, Kapt. A. G. Bosch, de heeren Mr. v[…] Rees, Lenting, Roult, Echtgenoot en 2 kinderen, Heijning, Bouman, Herzi[…] van den Berghen en Z. M troepen van Soerabaija via Samarang.

Met het Ned. Ind. stooms. Batavia, Kapt. Couteron, de hh. Neijts, Lidd[…] Walter en fam. Chevallier, Jacobsen, Boulet, echtg. en 2 kinderen, Webb, v[…] Olden, J. H. Wiemer, van Druijvenstein, Mevr. Joosten, Mejufvr. Rijgers[…] en Z. M. troepen van Soerabaija en Samarang.

Met het Ned. schip Jhr. Mr. van de Wal van Puttershoek, Kapt. Lamm[…] Magazijnmeester 1 kl. Von Koblenski, 2e Luit. Florij en 108 Onder-Offic[…] manschappen van Rotterdam

Met de Ned. Ind. bark Wilhelmina en Helena, Kapt. N. A. Tholeij, de Kap[…] der Inf. Knoot, de heer de Pril en Z. M. troepen van Palembang.

Vertrokken Passagiers van Batavia.

van den 8 tot en met den 10 Maart 1860.

Met het Ned. Ind. stoomschip Palembang, kapt. W. A. J. Kuller, Kapit[…] Kaula, 1ste Luit. Lindgreen en Tomei, 2de Luit. Vink en Hoek, off. v[…] Gez. de Koningh en Gaijmans, adelborsten 1ste kl. Sutherland en Egter, de[…] Jhr. de Gijselaar, van Swieten. van der Leeuw, van Mansveldt en fam., Ber[…]ma en fam., J. Smit, Luster, Swarts, Davidson, P. van den Broek, Teuss[…] en Echtg, M. Nauta, Dinger, van Hengel, P. Casselette, d'Arnaud Gerken[…] W. Berg, Mevrouwen van Hogezand en Zoontje, Reehme, van Groll, Mejuf[…] Saijers en Z. M. troepen naar Samarang, en Soerabaija, Makasser, Molukk[…] Timor Koepang en Dehli.

Met het Ned. Ind. stoomschip Makasser, kapt. A. G. Bosch, 2de Lu[…] Arntoen, C. W. en K. Schotborg en Hask van der Goes, Luit. t/z. van Ke[…]vel, de hh. A. Felix, Peeleman en Zoontje, Plaijsance van Breda, van Druij[…]stein, J. Schut, Anton, de Moreline. G. Pitree, Bouman, Mevrouw van Hoo[…] 2 kinderen en 1 Eurp. bediende benevens Z. M. troepen naar Singapore […] Muntok en Riouw.

CORRESPONDENTIE.

Een rijstproducent vraagt: » Waarom is er zulk ee[…] korte termijn gelaten tusschen de eerste bekendmaki[…] der uitbesteding van het Banka rijstcontract en d[…] dag der uitbesteding-zelve, zoodat alle concurren[…] voor de eigentlijke rijstproducenten onmogelijk is […]maakt,- en tevens, waarom men juist *nu* die uitbes[…]ding doet, op een tijdstip, dat de productie nog gee[…]zins verzekerd en verre is van gewaarborgd te zijn, zo[…] dat het te verwachten is, dat er, met het oog daar[…] hooge prijzen zullen gevraagd worden ?"

Van elk in deze courant voorkomend artikel, dat geen b[…] nieuwstijding of aankondiging bevat, stelt zich verantwoord[…] voor de wet

H. M. VAN DORP.

SNELPERSDRUK VAN H. M. VAN DORP, TE BATAVIA.